

MILJØMINISTERIET

EU og Internationalt politisk sekretariat

20. november 2008

**Samlenotat til Folketingets Europaudvalg
om Rådsmøde (miljø) den 4. – 5. december 2008 - Miljødelen**

1.	IPPC <i>Politisk drøftelse/Fremskridtsrapport</i>	<i>Side 2</i>
2.	GMO'er <i>Vedtagelse af rådskonklusioner</i>	<i>Side 24</i>
3.	Handlingsplan for bæredygtigt forbrug og produktion <i>Politisk drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner</i>	<i>Side 28</i>
4.	Global indsats mod kviksølvforurening <i>Vedtagelse af rådskonklusionert</i>	<i>Side 44</i>
5.	Forslag til reduktion af ozonlagsnedbrydende stoffer <i>Tidlig forelæggelse</i>	<i>Side 47</i>

PUNKT 1.

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv - Integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) (omskrivning af IPPC-direktivet m.fl.)

KOM (2007) 844 final

Politisk drøftelse

Revideret dokument

Resume

EU-kommissionens forslag til et nyt IPPC-direktiv sammenskriver IPPC-direktivet med 6 andre overlappende industridirektiver til et enkelt direktiv om industrielle emissioner. IPPC-direktivet handler om at forebygge og begrænse luft-, vand- og jordforurening fra industrielle kilder i Europa. En lang række store virksomheder er omfattet af direktivet og skal miljøgodkendes efter direktivets principper om BAT (bedste tilgængelige teknik).

Formålet med forslaget er at styrke de gældende regler for bl.a. at sikre en mere ensartet anvendelse af det nugældende IPPC-direktiv, idet det indskræpes, at afgørelser, der fastsætter godkendelsesvilkår uden for BAT-området, skal begrundes og dokumenteres. Endvidere strammes de nuværende mindstekrav til emissionsgrænseværdier for kraftvarmeverker og store fyringsanlæg for at sikre de fremskridt, der er nødvendige for at nå målene i temastrategien for luftforurening. Desuden indføres der minimumsbestemmelser for tilsyn, revision af godkendelsesvilkår og virksomhedernes egenkontrol. Der tages også højde for miljøinnovation og støtte til etablering af pionerområder. Endelig udvides IPPC-direktivets anvendelsesområde med visse aktiviteter (f.eks. fyringsanlæg mellem 20 og 50 MW) og tydeliggøres i visse sektorer (f.eks. affaldsbehandling) for at gøre den aktuelle godkendelsespraksis mere ensartet og sammenhængende.

1. Status

Kommissionen sendte den 21. december 2007 ovennævnte forslag til Rådet. Rådssekretariatet sendte forslaget til medlemslandene på engelsk den 8. januar 2008. Direktivet forelå på dansk den 29. januar 2008. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Kommissionen har anvendt en såkaldt ”Recast-teknik”, der indebærer, at kun væsentlige ændringer til den oprindelige tekst er åben for diskussion. Væsentlige ændringer er fremhævet med grå farve i forslaget.

Europa Parlamentet er i gang med at behandle forslaget. Miljøudvalget har diskuteret rapporteurens udkast til rapport den 9. september 2008.

Forhandlingerne i rådets arbejdsgruppe er på et indledende stadie. Der er afholdt seks arbejdsgruppemøder om forslaget. Det franske formandskab har sat forslaget på som et b-punkt til politisk diskussion på dagsorden til Rådsmødet den 4.- 5. december 2008.

Der er den 25. marts 2008 oversendt grundnotat om sagen til FMPU og FEU.

2. Formål og indhold

Kommissionen angiver følgende hovedårsager til revisionen:

- Behovet for juridisk klarhed (”Better regulation”, jf. Lissabon Processen): Det overordnede

formål er at revidere og samle syv eksisterende direktiver om industriemissioner i ét enkelt direktiv, herunder IPPC-direktivet. Ud over IPPC-direktivet drejer det sig om forbrændingsdirektivet (2000/76), direktivet om store fyringsanlæg (2001/80), direktivet om emission af organiske opløsningsmidler (1999/13) og tre direktiver rettet mod titaniumdioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112). De tre sidstnævnte er ikke relevante for Regeringen. Kommissionen påpeger, at interaktionen mellem disse lovgivninger rejser en række spørgsmål vedr. omfanget, definitioner, operative krav, overvågning og rapportering fra medlemslandene.

- Fokus på at styrke implementeringen og gennemførelsen af de eksisterende industridirektiver i medlemslandene for at opnå et højere miljøbeskyttelsesniveau. Kommissionen peger bl.a. på, at kun ca. 50 % af de europæiske virksomheder, der er omfattet af IPPC-direktivet, er godkendt i overensstemmelse med direktivet. I Danmark er alle IPPC-virksomheder godkendt. Dvs. der kan opnås store miljø- og sundhedsmæssige effekter ved at få de sidste 50 % med. Ved at præcisere særlige lovgivningsmæssige og tekniske spørgsmål vil forslaget desuden kunne bidrage til, at medlemsstaterne faktisk lever op til de tematiske strategier på vand- og luftområdet, ligesom der lægges op til at skabe incitamenter til nye teknologier.
- En generel målsætning om regelforenklning. Kommissionen peger på, at det er muligt at reducere de administrative byrder for virksomheder og myndigheder bl.a. ved at forenkle rapporteringsforpligtelser og kravene til egenkontrol.

Direktivet indeholder følgende væsentlige forslag:

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

I 1996 vedtog EU IPPC-direktivet om godkendelse af større industrianlæg og intensive svine- og fjerkræbrug. Hovedprincippet i dette direktiv er, at forureningen fra virksomhederne skal begrænses til det, der er muligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, også kaldet “*BAT-princippet*”. Det betyder, at godkendelsesmyndigheden skal sikre, at de vilkår, som bliver stillet i godkendelsen, er baseret på den tilgængelige viden om bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT-vurderingen baseres ikke mindst på de informationer og det materiale, der udsendes fra EU-Kommissionen i form af de såkaldte BREF-dokumenter (BAT-referencedokumenter). Disse dokumenter er resultatet af en omfattende informationsudveksling for hver enkelt branche, der samordnes af Det Europæiske IPPC-kontor i Sevilla. BREF-dokumenterne anbefaler ikke en bestemt teknologi.

Efter det gældende IPPC-direktiv *skal* disse dokumenter tages i betragtning ved myndighedernes godkendelse og senere revurdering af den enkelte virksomhed.

Kommissionen foreslår, at BREF-dokumenterne gøres bindende. BREF-dokumenterne er i praksis blevet anvendt meget forskelligt i Europa – ikke alle medlemslande har taget dem lige seriøst.

Derfor foreslås det, at det klart og utvetydigt fremgår, at myndighederne skal anvende BREF-dokumentets anbefalinger om BAT, og at de som hovedregel ikke må fastsætte emissionsgrænseværdier, der overstiger de niveauer, som er forbundet med anvendelse af BAT som beskrevet i BREF-dokumenterne, og at der ikke skal tages lokale og individuelle hensyn.

Samtidig foreslås det, at Kommissionen fastsætter kriterier for, i hvilke tilfælde det er muligt at fravige BREF-dokumenterne. Eventuelle fravigelser skal desuden dokumenteres og gøres tilgængelige for offentligheden.

B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.

Kommissionen foreslår, at for både nye og eksisterende fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt på mere end 50 MW, som hovedregel skal gælde skrapere minimumskrav end de krav der gælder i dag. Minimumskravene afhænger af anlæggets alder og den samlede kapacitet.

Som noget nyt for ældre anlæg foreslås, at når røggas fra to eller flere særskilte fyringsanlæg udledes gennem én fælles skorsten, så anses denne kombination af anlæg for at være et enkelt fyringsanlæg, og emissionsgrænserne skal fastsættes ud fra den samlede kapacitet.

C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes en europæisk standard for kontinuerte målinger for alle anlæg med mulighed for at lempe målekravene under visse betingelser. Desuden foreslås det, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav for udledning til luften.

D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.

Kommissionen foreslår, at listen over godkendelsespligtige virksomheder bl.a. udvides med

- mindre fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt fra 20 – 50 MW,
- alle anlæg til forgasning eller likvifaktion (fortætning) af brændsler,
- et mindre antal ikke-jernholdige metalstøberier
- kemiske anlæg, der anvender biologiske processer ved fremstillingen af kemikalier,
- kemiske anlæg, der fremstiller brændstoffer og smøreolier,
- anlæg til forbrænding af slam og andet ikke-farligt affald end husholdningsaffald,
- anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalskrot),
- anlæg til bortskaffelse af farligt affald samt udvidelse af antallet af anlæg, der nyttiggør farligt affald,
- produktion af træbaserede elementer som spånplader og fiberplader undtagen krydsfiner
- anlæg, der fremstiller dyrefoder,
- træimprægneringsvirksomheder
- et mindre antal fjerkræbrug.

Kommissionen skønner, at ændringerne vedrører ca. 4.400 virksomheder i EU.

E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.

Efter de gældende regler skal godkendelser til IPPC-virksomheder løbende og mindst hvert 10. år tages op til revision og justeres i lyset af den teknologiske udvikling.

Kommissionen fastholder princippet om, at godkendelserne løbende skal revurderes, men foreslår for det første, at godkendelserne til IPPC-virksomheder skal revurderes senest 4 år efter at et BREF-dokument udsendes eller revideres. BREF-dokumenterne opdateres ca. hvert 6.-8. år.

For det andet foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, hver gang der sker udviklinger i BAT, der muliggør betydelige nedbringelser af emissionerne, i modsætning til i dag, hvor godkendelsesmyndigheden kun er forpligtet til at tage godkendelsen op til revurdering ved væsentlige ændringer i BAT.

Endelig foreslås det, at godkendelsesmyndigheden skal tage en meddelt godkendelse op til revision, når det er nødvendigt at skærpe kravene i forhold til nye og skærpede miljøkvalitetskrav.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.

Kommissionen foreslår, at virksomheder, der anvender farlige stoffer, skal foretage undersøgelser af kvaliteten af jord og grundvand, inden produktionen går i gang. Den dag produktionen ophører, skal virksomheden oprense jord og foretage eventuelle afværgeforanstaltninger, således at stedet mindst bringes tilbage til det niveau, der blev målt ved produktionens start. Desuden skal disse virksomheder løbende og mindst hvert 7. år udtage jord- og grundvandsprøver.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

Kommissionen foreslår, at alle virksomhederne hvert år skal indsende en rapport til tilsynsmyndighed, der dokumenterer, at virksomheden overholder godkendelsens vilkår. I den rapport skal virksomheden desuden beskrive, hvordan virksomhedens indretning og drift forholder sig til det til enhver tid gældende BREF-dokument.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

Kommissionen foreslår, at myndighederne forpligtes til følgende:

- Myndighederne skal udarbejde en tilsynsplan for alle virksomhederne, der omfatter en lang række specifikke vurderinger af bl.a. miljømæssige forhold, en vurdering af omgivelserne, krav til de rutinemæssige tilsyn, procedurer for ikke-rutinemæssige tilsyn.
- På baggrund af tilsynsplanen fastlægges et program for tilsynet, herunder frekvensen for tilsyn på den enkelte virksomhed. Hver virksomhed skal som minimum have et fysisk tilsyn hvert år, medmindre frekvensen kan nedsættes, hvis en konkret risikovurdering af det enkelte anlæg giver belæg for det.

- Desuden foreslås det, at der skal foretages ”uplanlagte” tilsyn i forbindelse med klager og forud for hver revurdering. Tilsynsmyndigheden udarbejder en rapport om tilsynet, som offentliggøres.

I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.

Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at det er muligt at erstatte vilkårene i en godkendelse med bindende standardvilkår, under forudsætning af, at standardvilkårene er baseret på BREF-dokumenterne, og at standardvilkårene revideres senest 4 år efter at en ny BREF-note vedtages.

J. Innovative teknologier fremmes

Kommissionen foreslår, at medlemslandene skal etablere incitamenter, der fremmer udviklingen af nye teknologier på virksomhederne. Kommissionen vil i den forbindelse fastlægge de nærmere redskaber til at fremme denne udvikling, ligesom Kommissionen vil opstille vejledende målsætninger for medlemslandene. For at fremme udviklingen af ny teknologi på virksomhederne foreslås det desuden, at virksomhederne i kortere perioder får lov til at afprøve ny teknologi, også selvom det medfører overskridelser af de gældende emissionskrav.

K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug

Kommissionen foreslår, at det tydeliggøres, at der kan fastsættes generelle regler for udsprængningsarealer af husdyrgødning på dyrkningsarealer, som ikke er en del af selve IPPC-husdyrbruget (staldanlægget).

L. Komité-procedure

Kommissionens forslag lægger op til at anvende komitologi til at fastsætte

- kriterier for at opnå undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelse.
- kriterier til at bestemme frekvensen for de periodiske kontrolmålinger på IPPC-virksomheder
- kriterier for indhold i ”baseline rapport” om kvalitet af jord og grundvand for virksomheder, der anvender farlige stoffer
- kriterier for vurdering af miljømæssige risici i forbindelse med tilrettelæggelse af tilsyn
- retningslinier for medlemsstaternes incitamenter for at fremme innovative teknologier
- krav til medlemslandenes rapportering til kommissionen
- ændringer i en lang række tekniske bilag på basis af BAT.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentets miljøudvalg har den 9. september 2008 behandlet rapportøren Holger Krahmers udkast til rapport med 58 ændringsforslag. Rapporten støtter generelt kommissionens forslag især de mere strenge krav til anvendelsen af BAT. De for Danmarks væsentligste punkter i ændringsforslagene er:

A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

EP foreslår, der etableres et ”europæisk sikkerhedsnet” for grænseværdier for alle brancher, som ikke må overskrides, dvs. minimumsgrænseværdier. Dette er parallelt til den nuværende regulering af store fyringsanlæg og affaldsforbrændingsanlæg.

D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.

EP foreslår, at listen over godkendelsesvirksomheder ikke udvides med mindre fyringsanlæg med en samlet indfyret effekt fra 20-50 MW samt flere fjerkræbrug

E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.

EP foreslår, at der ikke skal være en tidsgrænse for revision senest 4 år efter, at der er kommet en nyt BREF-dokument.

F. Krav til kortlægning af jordforurening.

EP foreslår, at der ikke skal udarbejdes rapport vedrørende jord og grundvand samt at der ikke skal være periodisk monitoring af jord og grundvand.

G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

Der er generelt fokus på at lette de administrative byrder i forslaget, herunder at ændre frekvensen af rapportering fra 12 måneder til 36 måneder.

H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

EP foreslår, at tilsynsfrekvensen ændres fra 12 måneder til 36 måneder samt at tilsynsprogrammer skal belønne virksomheder, som er EMAS registreret.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen begrundet for det første forslaget med, at de fleste industriemissioner (for eksempel til luft og vand) er grænseoverskridende, og at de enkelte medlemslande ikke kan løse forureningsproblemerne alene. Forslaget viderefører derfor, at der skal fastsættes minimumskrav for begrænsning af de væsentligste industriemissioner overalt i Fællesskabet.

For det andet er et af hovedformålene med forslaget at forenkle de gældende regler, således at de enkelte medlemslande bedre kan gennemføre og overholde direktiverne i praksis. Forslaget indeholder de overordnede rammer for reguleringen af industriemissioner, men overlader det til medlemsstaterne at finde den bedst egnede form i hvert enkelt medlemsland, under forudsætning af at minimumskrav overholdes.

Kommissionen konkluderer på denne baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringens nærhedsvurdering

Da forslaget vedrører potentielt grænseoverskridende forurening samt vedrører ændringer og tilpasninger af allerede gældende EU regulering på området, finder Regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, og kan således tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Gældende ret

De potentielt mest forurenende virksomheder i Danmark, herunder IPPC-direktivets husdyrbrug, skal miljøgodkendes. Kommunerne godkender og fører tilsyn med hovedparten af virksomhederne, mens de nye statslige miljøcentre har ansvaret for de mest miljøtunge af industrivirksomhederne.

Godkendelsespligtige virksomheder må ikke etableres, ændres eller udvides uden en miljøgodkendelse. Godkendelsen fastlægger de detaljerede vilkår for virksomhedens drift og for virksomhedens emissioner af eksempelvis støj, røg og spildevand etc. Herudover fastsættes vilkår for virksomhedens egenkontrol, dvs. vilkår der pålægger virksomheden at dokumentere, at virksomheden overholder miljøgodkendelsens emissionsgrænseværdier eller støjkrav f.eks. i form af løbende eller årlige målinger.

Godkendelsessystemet er opdelt i tre niveauer:

- Bilag 1-virksomheder skal igennem den mest omfattende procedure og vurdering.
- Bilag 2-virksomheder er omfattet af et forenklet godkendelsessystem.
- For visse bilag 2-virksomheder er der udarbejdet standardvilkår.

Bilag 1-virksomhederne, der bl.a. omfatter IPPC-virksomhederne (de (i)-mærkede virksomheder), skal godkendes på baggrund af en integreret vurdering af alle påvirkninger (affald, forurening af luft, vand og jord, støj, risici ved større oplag etc.). For at få en godkendelse kræves det, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at bindende miljøkvalitetsnormer ikke overskrides. Herudover gælder der specielt for de (i)-mærkede virksomheder, at BAT-vurderingen skal tage udgangspunkt i de såkaldte BREF-dokumenter, at offentligheden skal inddrages forud for godkendelsen, og at godkendelserne regelmæssigt og mindst hvert 10 år skal revurderes.

Bilag 2-virksomhederne er omfattet af det forenklete godkendelsessystem, der udmærker sig ved, at virksomhederne bl.a. ikke skal fremsende en omfattende teknologiredegørelse.

For en række af Bilag 2-virksomhederne er der udarbejdet standardvilkår baseret på BAT, som erstatter den individuelle vurdering, som kommunerne ellers skulle foretage.

Den væsentligste retsvirkning af en miljøgodkendelse er, at virksomheden opnår retsbeskyttelse i en fredningsperiode på 8 år mod nye krav. Skærper af vilkårene kan dog finde sted inden udløbet af retsbeskyttelsesperioden, hvis det f.eks. viser sig, at der med ny teknologi kan opnås væsentlige miljøforbedringer for meget lave omkostninger.

Affaldsforbrændingsanlæg og store fyringsanlæg, der er omfattet af IPPC-direktivet, er underlagt BAT-princippet på linie med andre IPPC-virksomheder, men for disse er der herudover fastsat krav

for indretning og drift, herunder emissionsgrænseværdier for luftemissioner, der som minimum skal lægges til grund ved reguleringen af disse anlæg.

For en lang række anlægstyper er der krav om, at udslippet af organiske opløsningsmidler skal begrænses mest muligt. Kravet gælder både for godkendelsespligtige virksomheder og virksomheder, der ikke skal godkendes, men som reguleres med påbud.

De husdyrbrug, der er omfattet af IPPC-direktivet, skal godkendes efter den såkaldte ”husdyrgodkendelseslov”, der trådte i kraft den 1. januar 2007. For disse husdyrbrugs vedkommende gælder tilsvarende regler som nævnt ovenfor for de (i)-mærkede virksomheder.

De 7 omfattede direktiver er gennemført således i Danmark:

IPPC-direktivet (96/61):

Hovedprincippet i direktivet er, at en række industrielle aktiviteter, som er nærmere specificeret i direktivets bilag I, ikke må etablere sig eller foretage udvidelser eller ændringer, før de har fået en miljøgodkendelse. Ved denne forhåndsgodkendelse skal virksomhedens forurening vurderes samlet og i sammenhæng, således at der kan træffes de bedste valg for miljøet som helhed, og således at man ikke bare flytter rundt på problemerne. Godkendelsen skal omfatte emissionsgrænseværdier for forurenende stoffer, og emissionsgrænseværdierne skal baseres på, at virksomheden anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT). Den danske godkendelsesordning for miljøgodkendelser indeholder krav, der sikrer at de virksomheder, der er omfattet af direktivet, også godkendes efter direktivets principper.

Direktivet er gennemført i Danmark med

- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 (miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen)
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Forbrændingsdirektivet (2000/76):

Rådets direktiv 2000/76/EF af 4. december 2000 om forbrænding af affald fastsætter regler om indretning og drift af forbrændingsanlæg og medforbrændingsanlæg, herunder emissionsgrænseværdier, forbrændingsbetingelser og målemetoder. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af anlæggenes miljøgodkendelser.

Direktivet om store fyringsanlæg (2001/80)

Rådets direktiv 2001/80/EF af 23. oktober 2001 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg fastsætter emissionsgrænseværdier og egenkontrolvilkår for store fyringsanlæg. Direktivet er gennemført i bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om

begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg. Bekendtgørelsen sikrer, at miljømyndighederne lægger direktivets krav til grund ved udstedelse af en miljøgodkendelse.

Direktivet om emission af organiske opløsningsmidler – VOC-direktivet (1999/13)

Rådets direktiv 1999/13/EF om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg (VOC-direktivet) forpligter Danmark til at begrænse luftforurening med flygtige organiske forbindelser. Direktivet skal mindske udslippet af flygtige organiske forbindelser ved at begrænse industriens anvendelse af organiske opløsningsmidler. VOC-direktivet er gennemført med bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg.

Tre direktiver rettet mod titanium-dioxid-industrien (78/176, 82/883 og 92/112)

Rådets direktiv 92/112/EØF af 15. december 1992 om fastsættelse af nærmere regler for harmonisering af programmer for nedbringelse af forureningen fra affald fra titandioxidindustrien med henblik på at bringe den til ophør er gennemført ved bekendtgørelse nr. 832 af 15. oktober 1993 om forbud mod tilførsel og udledning af affald fra titandioxidindustrien til offentlige spildevandsanlæg, vandløb, søer eller havet.

De to andre direktiver er ikke gennemført i Danmark, da vi ikke har denne type virksomhed i Danmark.

Forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget griber i et vist omfang ind i det gældende danske godkendelsessystem, og forslaget må forventes at skulle medføre følgende ændringer:

- Udvidelse af listen over IPPC- virksomheder.
- Flytning af en række affaldsbehandlende virksomheder og kraftvarmeproducerende anlæg mellem 20-50MW fra det forenklede godkendelsessystem til bilag 1 på godkendelsesbekendtgørelsen.
- Ændring af reglerne om revision af godkendelser til bestående virksomheder.
- Væsentlig indskrænkning eller om nødvendigt ophævelse af de gældende regler om retsbeskyttelse.
- Udbygning af godkendelsesvilkår med krav om tilbageføring af virksomhedens areal til den oprindelige tilstand ved ophør af drift.
- Skærpede emissionskrav for store fyringsanlæg
- En lang række lovtekniske ændringer i øvrigt.

Forslaget griber i et vist omfang ind i de danske regler om grønne regnskaber, idet forslaget om årlig afrapportering fra virksomhederne ligger meget tæt op af de danske grønne regnskaber. Forslaget har muligvis også sammenhæng med den gældende jordforureningslov.

Forslaget må antages at medføre, at følgende love og bekendtgørelser skal ændres:

- Lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006 af bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.
- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1640 af 13. december 2006 om godkendelse af listevirksomhed.
- Bekendtgørelse nr. 1515 af 14. december 2006 om visse virksomheders pligt til at udarbejde grønne regnskaber
- Bekendtgørelse nr. 162 af 11. marts 2003 om anlæg, der forbrænder affald
- Bekendtgørelse nr. 808 af 25. september 2003 om begrænsning af visse luftforurenende emissioner fra store fyringsanlæg
- Bekendtgørelse nr. 350 af 29. maj 2002 om begrænsning af emissionen af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse aktiviteter og anlæg
- Bekendtgørelse nr. 621 af 23. juni 2005 om begrænsning af emission af nitrogenoxider, uforbrændte carbonhydrider og carbonmonooxid mv. fra motorer og turbiner.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Kommissionen har ikke angivet de samlede økonomiske konsekvenser af forslaget. Kommissionen har koncentreret sig om en cost –benefit analyse på effekten af at stramme grænseværdierne for luftforurening fra store fyringsanlæg samt om at opgøre de administrative byrder og lettelser for erhvervslivet og medlemsstaterne. Andre økonomiske konsekvenser er forsøgt beskrevet i Impact Assessment, men ikke i deres helhed. For alle typer af anlæg, som medtages som nye anlægstyper under direktivet argumenter kommissionen med, at gevinsterne er større end omkostningerne. Man har dog kun for energianlæg fra 20MW-50MW forsøgt at beregne nettogevinsterne under forskellige forudsætninger.

Kommissionen angiver, at de samlede administrative lettelser til 105-255 mio. € pr. år som følge af direktivforslaget samt en handlingsplan, som skal lette medlemslandenes administrative byrder. Det vil dog variere fra medlemsland til medlemsland. Det skal bemærkes, at selve direktivforslaget isoleret set vil øge de administrative byrder for medlemslandene.

Kommissionen beregner, at der samlet vil kunne opnås en reduktion i de administrative byrder for virksomheder og myndigheder på i alt 32 mio. € pr. år i EU ved at gennemføre forslaget om at anvende kombinerede miljøtilladelser og strømlining af rapportering.

Forslaget om at udvide antallet af virksomheder omfattet af direktivet øger de administrative omkostninger for både virksomheder og myndigheder med knapt 20 mio. € pr. år, i alt 37 mio. € pr. år.

Forslagets dele om øget indsats for implementering af IPPC-direktivet samt øget tilsyn mv. beregnes til i alt 40 mio. € pr. år i EU, heraf ventes de 14 mio. € at belaste erhvervene.

Forslaget er koblet med en handlingsplan, der skal støtte medlemslandene i at reducere de administrative byrder på miljøområdet. Kommissionen vurderer, at der på EU-niveau kan spares 25 % eller 150-300 mio. € årligt i unødvendige administrative byrder. Endelig anfører Kommissionen, at en generel reduktion af erhvervenes administrative byrder på 25 % vil omsættes i en øget vækstrate i EU-landene.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes kun at have begrænsede statsfinansielle konsekvenser. Det er dog ud fra en forventning om, at det danske differentierede tilsyn kan opretholdes, og at kravet om mere fleksibel revurdering af virksomheder ikke vil ændre den samlede mængde revurderinger af miljøgodkendelser over tid.

Staten

Staten vil få en engangsudgift til at ændre love og bekendtgørelser, som vurderes til 1 årsværk. Direktivforslagets omdrejningspunkt er at gøre BREF-dokumenterne mere bindende i forbindelse med godkendelsesarbejdet. Indsatsen for at udarbejde og formidle BREF-dokumenterne har været meget nedprioriteret i Danmark i de seneste år. Der er behov for at styrke den centrale indsats for udarbejdelse og formidling af BREF-dokumenterne med 5 årsværk pr. år.

Kommunerne

Forslaget om at *udvide antallet af virksomheder omfattet* af direktivet vurderes til at berøre maksimalt ca. 500 bestående virksomheder i DK. De pågældende virksomheder har alle i forvejen en godkendelse. Derfor vil de øgede administrative byrder, der primært indbefatter forudgående offentlighed i forbindelse med revurdering eller en ny godkendelse, påhvile de kommunale myndigheder. Det vurderes samlet til 3-4 mio. kr. i overgangsperioden på 4-5 år, indtil alle de pågældende anlæg har fået en godkendelse efter IPPC-direktivet. Såfremt standardvilkår for de omfattede virksomheder kan videreføres evt. i modificeret form, vil det betyde, at ekstraudgifterne for godkendelsesmyndighederne vil kunne reduceres.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget lægger op til øgede erhvervsadministrative omkostninger i form af øget rapportering, som dog i Danmark vurderes at kunne indeholdes i de eksisterende grønne regnskaber for de virksomheder, som er omfattet heraf. Men der vil være øgede udgifter for virksomheder, der i dag ikke er omfattet af denne regnskabspligt. Det drejer sig skønsmæssigt om ca. 1000 virksomheder (især husdyrbrug og energianlæg 20-50MW). Kommission har angivet de administrative omkostninger til 8 timer svarende ca. 3.900 kr. pr. rapport. Skønnet udgift ca. 4 mio. kr. pr. år.

Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Kommissionen har udarbejdet en vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser af dele af forslaget. Især forslaget om at skærpe grænseværdierne for store fyringsanlæg vil netto medføre en positiv cost-benefit (7-128 mia.€ pr. år i EU).

Cost-benefitrapporten for store fyringsanlæg angiver, at Danmark har NO_x-reduktionsomkostninger på ca. 650 mio.kr. årligt i forhold til direktivets krav. Der er ingen reduktionsomkostninger til SO₂ og partikler, da Danmark allerede overholder de foreslåede krav.

For at vurdere om Kommissionens rapport er dækkende for danske forhold, har COWI for Miljøstyrelsen vurderet de samfundsøkonomiske fordele og omkostninger ved strammere NO_x-krav for store fyringsanlæg (>50 MW indfyret brændsel) med udgangspunkt i data for de enkelte el- og varmeanlæg. Størrelsen af omkostninger og benefits er dog forbundet med stor usikkerhed på det foreliggende datagrundlag.

COWI vurderer, at forslaget med stor usikkerhed vil bidrage til en selvstændig NO_x-reduktion på omkring 1.700 tons NO_x årligt fra 2016. Reduktionsomkostningerne er vurderet til ca. 40 mio. kr. årligt. Den gennemsnitlige enhedsreduktionsomkostning knyttet hertil er beregnet til omkring 23 kr. pr. kg. NO_x ved benyttelse af såkaldte DeNO_x-anlæg.

Følsomhedsanalyser viser, at reduktionsomkostningerne varierer mellem 30-50 mio.kr. årligt og benefit mellem ca. 30-110 mio. kr. årligt. Benefit er værdisat ud fra EU's CAFE-studie med en enhedsværdi på ca. 33 kr. pr. kg NO_x baseret på værdien af tabt leveår. Der vil være en nettobenefit ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for NO_x for store fyringsanlæg i Danmark.

Samlet set er konklusionen, at Kommissionens vurdering af årlige NO_x-reduktionsomkostninger på 650 mio.kr. for Danmark synes betydeligt overvurderet. Den udførte analyse - på det foreliggende grundlag - peger på, at de reelle omkostninger snarere er 5-10 pct. heraf, nemlig i størrelsesordenen 30-50 mio.kr årligt. Heri indgår ikke virkningen af en evt. NO_x afgift. Der vil samlet set være en nettogevinst for Danmark ved at gennemføre de skærpede grænseværdier for store fyringsanlæg, da især reducerede emissioner i vores nabolande af SO₂, partikler og NO_x vil give en gevinst for Danmark.

Virksomhederne

De økonomiske omkostninger til at udarbejde en baseline rapport for jord og grundvandstilstand for visse virksomheder er ikke opgjort af Kommissionen. Dette kan dog være en betydelig engangsudgift for virksomheden. Det er vanskeligt at opgøre, hvad udgifterne vil være for danske virksomheder, da det ikke er defineret, hvad tilstandsrapporten skal indeholde og da definitionen af hvilke virksomheder, der er omfattet, er uklar. Det tilsvarende gælder for analyseudgifter til den periodiske jord og grundvandsmonitoring mindst hver 7. år, som Kommissionen foreslår.

Omkostninger til reduktion af NO_x-udledning er som ovenfor nævnt overvurderet i Kommissionens cost-benefit rapport. COWI vurderer, at de reelle omkostninger for store fyringsanlæg er i størrelsesorden 30-50 mio.kr. årligt.

Borgerne

De økonomiske konsekvenser for borgerne vil ikke være mærkbare.

Beskyttelsesniveau:

Det forventes, at Kommissionens forslag – specielt de øgede krav til reduktion af emissionerne til luft fra forbrændingsanlæg – vil have positive virkninger på miljøet i Danmark. En væsentlig del af denne effekt vil komme via reducerede emissioner i vore nabolande.

6. Høring

Rammenotatet har været udsendt i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for miljø med frist til den 6. marts 2008. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Dansk Industri, OFR og Bryggeriforeningen understreger, at bindende BAT-noter ikke må medføre, at myndighederne pålægger virksomhederne at anvende en bestemt teknologi. Der bør fortsat være metodefrihed.

Dansk Industri og Bryggeriforeningen understreger, at det er afgørende for virksomhederne, at virksomhederne kan foretage investeringer og afskrivninger i tillid til en langsigtet tidshorisont. Hvis virksomhederne risikerer nye eller skærpede krav med kort varsel eller hyppige ændringer, vil det i sig selv medføre en tilbageholdenhed med at foretage større og langsigtede investering.

DAKOFA og Landbrugsrådet ønsker præciseret i indstillingen, at BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomhederne og godkendelsesmyndighederne. Endvidere ønsker Landbrugsrådet, at det tydeliggøres, at BREF'erne udarbejdes i et samarbejde mellem industri og myndigheder.

Affald danmark udtrykker bekymring over selve den juridiske procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne og anmoder om, at Regeringen lægger vægt på, at bindende bestemmelser bør være genstand for en demokratisk kontrolmekanisme.

Landbrugsraadet udtrykte i forbindelse med høringen forbehold overfor at medtage kvægbrug som aktivitet under direktivet. Dansk landbrug og Landbrugsraadet har imidlertid den 14. oktober 2008 meddelt, at de støtter, at kvægbrug medtages under direktivet. Endvidere mener Landbrugsraadet, at Regeringen bør fokusere på de administrative byrder, der er forbundet med, at virksomhederne hvert år skal rapportere, om de lever op til BAT.

Energistyrelsen er uforstående overfor, at alle forgasningsanlæg foreslås medtaget i IPPC-direktivet og mener, at dette vil blokere for udvikling og udbygning af små-skala forgasningsanlæg. Energistyrelsen kan med henvisning til Dansk Energis høringssvar ikke afvise, at der kan være et problem for halmfyrede anlæg med at leve op til de foreslåede NOx grænseværdier i 2016.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er enig i, at det er vanskeligt at identificere administrative forenklinger i direktivforslaget i forhold til Danmark og støtter, at Miljøministeriet i forhandlingerne har stor fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet.

Forslaget blev udsendt i almindelig høring til 108 interessenter den 9. januar 2008. Ved høringsfristens udløb den 6. februar 2008 er der modtaget høringssvar fra 14 høringsparter: EnviNa Danmark (EN), Landbrugsraadet (LR), Dansk Landbrug (DL), Affald Danmark (AD), Force Teknologi (FT), Bryggeriforeningen (BF), Dansk Energi (DE), Plastindustrien (PI), Dakofa (DA), Det Økologiske Råd (DØR), Oliebranchens Fællesrepræsentation (OFR), Dansk Fjernvarme (DFV), Dansk Industri (DI), Kommunernes Landsforening (KL).

Kommentarerne kan inddeles som følger:

Generelle bemærkninger fra høringsparterne.
DØR støtter forslaget.

PI støtter som udgangspunkt intentionerne om at forenkle eksisterende regler og sikre en bedre implementering af BAT og håndhævelse af reglerne i alle medlemslande. PI mener dog, at forslaget

vil betyde stramninger i forhold til det danske godkendelsessystem og dermed betyde ekstra administrative og økonomiske byrder for virksomhederne. PI opfordrer derfor den danske regering til at arbejde videre med forslaget ud fra den forudsætning, at det veletablerede danske godkendelsessystem kan fastholdes.

DI støtter Kommissionens ønske om at styrke implementeringen af IPPC-reglerne i andre medlemslande ud fra det synspunkt, at det er helt uacceptabelt, at 50 % af de europæiske IPPC-virksomheder endnu ikke er godkendt, mens Danmark ligger helt i front med flest miljøgodkendte virksomheder. DI konstaterer, at forslaget bringer EU på omgangshøjde med Danmark, men understreger samtidig, at Dansk Industris tilslutning til forslaget er betinget af, at reglerne rent faktisk gennemføres og håndhæves i de øvrige EU-lande. DI kan således ikke støtte, at der stilles endnu skrappe krav, som risikerer kun at blive fuldt gennemført i lande som Danmark, der i forvejen er længst fremme med gennemførelsen. DI mener i øvrigt ikke, at der med styrkelsen af IPPC-direktivet er brug for de 6 sektordirektiver, som derfor foreslås ophævet med henblik på en yderligere forenkling af reglerne. DI tilslutter endvidere intentionen om at forenkle de eksisterende regler, men mener ikke, at forslaget i sig selv medfører administrative lettelser for virksomhederne, snarere tværtimod.

DE støtter Kommissionen i, at bedre styring af emissionerne fra europæiske IPPC-anlæg kan bidrage til, at målet om bedre luftkvalitet i Europa lettere nås. Dansk Energi er imidlertid ikke enig i hovedfilosofien i forslaget om at gøre BREF-dokumenterne mere bindende.

EN støtter forslaget, men med det forbehold, at en lang række problemer omkring udarbejdelsen af næste generation af BREF'er skal løses.

LR og DL støtter intentionerne i forslaget om at forenkle og afbureaukratisere reglerne, men mener at der ikke bør pålægges europæiske virksomheder så store krav, at det skader konkurrenceevnen i forhold til resten af verden. Trods de gode intentioner mener LR og DL, at forslaget burde lægge op til højere grad af forenkling end tilfældet er.

AD og OFR støtter Kommissionens intentioner om at sikre en mere ensartet implementering af de gældende direktiver, men sætter bl.a. spørgsmålstejn ved, om reduktionen af retsakter i sig selv bidrager til en bedre lovgivning. AD frygter snarere, at en så omfattende retsakt vil hæmme den teknologiske udvikling, fordi senere ændringer af direktivet er meget tidskrævende.

BF afviser forslaget med den begrundelse, at en sammenskrivning af 7 direktiver til ét ikke ses som en fordel i sig selv, ligesom der heller ikke ses nogen forenklinger eller lettelser for erhvervslivet i forslaget.

Ad A. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) styrkes.

DI støtter forslaget om at styrke BAT-princippet under forudsætning af, at BREF-dokumenterne får en bedre kvalitet, og at den individuelle vurdering af godkendelsesvilkårene for den enkelte virksomhed ikke svækkes.

LR, DL og BF afviser forslaget om at styrke BREF-dokumenternes status, dels fordi virkeligheden er mere kompleks end hvad der kan sammenfattes i BREF-dokumentet – flere af BREF-erne er i dag meget omfangsrige og derfor meget uoverskuelige -, dels fordi BREF-dokumenterne som mere bindende dokumenter modvirker den teknologiske udvikling. DL er enig i forslaget om, at BREF-dokumenterne styrkes, men er ikke enig i, at de skal være bindende.

KL afviser også forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, og mener, at det bør fastholdes, at myndighederne har mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold, ikke mindst fordi BREF-dokumenterne ikke kan være tilpasset forholdene i alle lande.

LR og DL påpeger endvidere, at der flere steder i forslaget er fjernet gældende tekst om, at der ved fastsættelsen af BAT skal tages hensyn til økonomi og den sandsynlige miljøeffekt. DL ønsker ikke BAT.

BF afviser den foreslåede procedure for vedtagelse af BREF-dokumenterne, hvor Kommissionen selv rent administrativt kan vedtage og opdatere dokumenterne.

AD, FT, DA og DE afviser Kommissionens forslag om at tillægge BREF-dokumenterne bindende karakter. Afvisningen begrundes bl.a. med, at BREF-dokumenternes referenceniveauer, dvs. de niveauer, der kan opnås ved anvendelse BAT, vil blive anvendt som emissionsgrænseværdier, hvilket vil medføre risiko for overskridelser af udledningskravene med deraf følgende krav om, at driften skal lukke ned, også i tilfælde hvor problemet kunne løses uden nedlukning.

EN afviser umiddelbart at gøre BREF-dokumenterne bindende, medmindre en lang række forhold tydeliggøres, herunder, at det præciseres i direktivforslaget, at BREF-dokumenterne skal forsynes med standardiserede målemetoder.

Ad B. Skærpede minimumskrav til store fyringsanlæg.

DFV støtter forslaget om skærpede krav for anlæg over 50 MW, da de gælder alle anlæg i EU.

DE og DFV afviser forslaget om, at de gældende regler om, at anlæg, der kan benytte en fælles skorsten, regnes som et enkelt anlæg, udvides til også at omfatte eksisterende anlæg. Desuden afvises forslaget om, at små fyringsanlæg med fælles skorstensføring fremover skal matche samme emissionskrav som de store og højeffektive forbrændingskedler.

DE ønsker endvidere lempelser i grænseværdierne for NO_x for halmfyrede kedler og hjælpedampkedler, da disse ikke umiddelbart kan opgraderes med de-NO_x-anlæg.

Ad C. Skærpede minimumskrav til affaldsforbrændingsanlæg.

DA støtter muligheden for at lempe målekravene under visse betingelser. Endvidere anføres, at betydningen af ændrede værdier til beregning af grænseværdier for medforbrændingsanlægs samlede emission bør vurderes i forhold til intentionerne om øget medforbrænding af affald på kulfyrede kraftværker.

Ad D. Listen over IPPC-virksomheder udvides.

DØR støtter forslaget om at udvide listen, men ønsker herudover, at kvægbrug og minkfarme af en vis størrelse skal omfattes af direktivet. Det skyldes, at visse kvægbrug og minkfarme udleder mere ammoniak end de svine- og fjerkræbrug, som er omfattet af direktivet.

AD og DA støtter udvidelsen af listen med flere affaldsbehandlende anlæg.

DFV støtter udvidelsen af listen med energianlæg mellem 20-50 MW under forudsætning af, at disse anlæg får lempeligere miljøkrav end BAT, da disse anlæg ikke vil kunne leve op til samme krav som anlæg større end 50 MW. Anlæggene anvendes normalt kun som reserve- og spidslastanlæg og har derfor begrænset drift, men de er væsentlige i forhold til det samlede billede af miljøeffektiv varmeproduktion i Danmark.

BF, DL og LR afviser forslaget om at inddrage energianlæg mellem 20-50 MW, fordi forslaget inddrager visse bryggerier og malterier, som i dag er omfattet af det forenklede godkendelsessystem og gartnerier med decentrale kraftvarmeværker under IPPC-reglerne.

DL afviser endvidere forslaget om at reducere grænsen for, hvornår fjerkræproduktion er omfattet.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher.

Ad E. Ændring af reglerne om den løbende revurdering af IPPC-virksomheder.

DL, LR, BF, DE, OFR og AD afviser forslaget om, at godkendelsesbetingelserne skal tages op til fornyet overvejelse inden 4 år efter offentliggørelsen af et nyt eller revideret BREF-dokument, og foreslår i stedet, at forslaget justeres, således at den danske retsbeskyttelse på 8 år bibeholdes.

DI påpeger, at forudsætningen for at udvikle BREF-dokumenterne dynamisk er, at de gælder ved nyanlæg og efter en konkret vurdering for større anlægsændringer eller udvidelser, men ikke for bestående anlæg, som lever op til BAT-niveauet på anlægstidspunktet.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres kommunerne økonomisk.

Ad F. Krav til kortlægning af jordforurening

BF, PI, DI, OFR, LR og DL afviser både forslaget om udarbejdelse af en tilstandsrapport (baseline rapport) for jord og grundvand for nye og eksisterende virksomheder, som håndterer farlige stoffer, samt de periodiske målinger. DI anfører bl.a., at forslaget næppe har hjemmel i EU-traktaten, at det vil være uden miljøeffekt, og at det vil flytte virksomhedernes ressourcer fra miljøbeskyttelse til formålsløse jordforureningsundersøgelser. Endvidere anføres, at alle relevante industrigrunde i Danmark allerede er jordforureningskortlagt på vidensniveau 1 og 2.

DI foreslår, at reglerne fjernes fra forslaget, eller at der som minimum åbnes mulighed for at fravige dem ved at etablere tilsvarende beskyttelse i nationale regler. DL foreslår, at det specielt for den primære landbrugssektor præciseres, at dyrkningsfladen ikke er omfattet af reglerne om baseline rapport og periodiske målinger.

Ad G. Virksomhedernes egenkontrol og afrapportering til myndighederne.

PI er betænkelige ved forslaget om, at virksomhederne årligt skal rapportere om overholdelse af samtlige godkendelsesvilkår, herunder BAT, idet forslaget opfattes som en stramning og ekstra byrde for virksomhederne. Desuden vil det kunne modarbejde det danske arbejde med at forenkle bl.a. de grønne regnskaber.

AD, DL og LR afviser kravet om, at virksomheden årligt skal rapportere, om de lever op til BAT. AD fremhæver især affaldsforbrændingsanlæg, idet netop disse anlæg på trods af positive bidrag til integrerede affaldshåndteringssystemer mødes af stor modstand i mange medlemsstater.

Ad H. Krav til tilsynsmyndighedernes tilsyn

BF afviser forslaget om, at tilsynsrapporter skal offentliggøres, da rapporterne kan indeholde konkurrencefølsomme oplysninger.

PE afviser forslaget om, at der skal gennemføres et fysisk tilsyn på virksomhederne hver 12. måned med henvisning til, at det strider mod det differentierede tilsyn.

Ad I. Mulighederne for at anvende generelle regler som supplement til godkendelsen.

DI støtter forslaget om at fremme brugen af generelle regler/ standardvilkår som supplement til godkendelsen og ser det som en klar mulighed for at forenkle de danske godkendelser yderligere.

Ad J. Innovative teknologier fremmes

Ingen bemærkninger hertil.

Ad K. Adskillelse mellem dyrket areal og IPPC-husdyrbrug

LR og DL støtter forslaget om, at medlemsstaterne kan vælge at lade det dyrkede areal, hvor der udspreddes husdyrgødning, der er produceret på et IPPC-husdyrbrug, være reguleret af generelle regler.

Ad L. Komité-procedure

KL og DI finder det bekymrende, at direktivforslaget giver kommissionen en lang række bemyndigelser til at udfylde væsentlige punkter i direktivet gennem komitologiproceduren. KL og DI finder en række af disse beføjelser unødvendige og finder ikke, at proceduren sikrer, at væsentlige interessenter får mulighed for at bidrage til, at reglerne kan fungere i praksis.

AD afviser forslaget om, at kriterier for fravigelse af BAT fastlægges gennem komitologi.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 23. september 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Energi & Olieforum (tidl. Oliebranchens Fællesråd) bemærkede til "Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser", at Kommissionen var lidt optimistiske i dens beregninger samt under de "Samfundsøkonomiske konsekvenser", at der ville være store udgifter i forbindelse med løbende monitorering.

Dansk Energi bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at i forbindelse med artikel 16.3 er det vigtigt både at have en top og bund i forhold til intervaller for emissionsniveauer i BREF-dokumenter.

Danmark skal lægge op til fleksibilitet i relation til den årlige driftstid for fyringsanlæg.

Danmark skal arbejde for, at virksomhederne er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år.

Det Økologiske Råd bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at pelsdyrfarme burde inddrages under direktivet.

Dansk Landbrug bemærkede til "Regeringens foreløbige generelle holdning", at de ikke ønskede at husdyrbrug blev inddraget.

KL deltog ikke i mødet i specialudvalget men fremsendte følgende skriftlige kommentarer:

KL afviser forslaget om, at BREF-noterne gøres bindende, da tilsynsmyndigheden bør have mulighed for at tage hensyn til lokale og individuelle forhold. BREF-noterne kan ikke være tilpasset forholdene i samtlige lande. Dette problem kunne delvist imødekommes ved at trække på lokale myndigheders kompetencer, under udarbejdelsen af BREF-noterne.

KL gør opmærksom på, at udvidelsen af listen vil have afgørende betydning for den måde godkendelsesordningerne er organiseret på i Danmark. Udvidelsen vil også få økonomiske konsekvenser for kommunerne, såfremt der fremover skal foretages flere individuelle godkendelser i stedet for at anvende standardvilkår for udvalgte brancher. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger.

KL peger på, at kravet om hyppigere revurderinger, flere tilsyn samt udarbejdelse af planer og programmer for tilsynene vil medføre en betragtelig større opgavebyrde for kommunerne, hvilket må kompenseres økonomisk. KL forventer, at der vil blive taget højde for kommunernes ekstraudgifter i de almindelige økonomiske forhandlinger. KL er enig i regeringens ønske om tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn.

KL er enig i regeringens bekymringer i forhold til anvendelsen af komitéprocedurer. KL finder det bekymrende, at forslaget om at anvende komitologi til at fastsætte en lang række kriterier, giver kommissionen omfattende bemyndigelse til at udfylde væsentlige punkter i direktivet. Denne procedure vil placere politikere og lokale myndigheder på sidelinjen, og giver anledning til bekymring i forhold til eventuelle beslutningers gennemsigtighed.

Sagen blev forelagt for miljøspecialudvalget den 12. november 2008 hvor der fremkom følgende bemærkninger:

Formanden oplyste, at notatet blot var opdateret i forhold til sidste møde i specialudvalget.

Dansk Landbrug spurgte hvorvidt, der kommer barrierer omkring afbrænding af husdyraffald. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at husdyrgødning fortsat er defineret som affald. Afbrænding af husdyrgødning skal følge reglerne i affaldsforbrændingsdirektivet. Forslaget til IPPC giver muligheder for at lempe målekravene ved affaldsforbrænding under særlige betingelser, og det støtter Danmark og ser gerne denne mulighed udvidet.

Danmarks Naturfredningsforening spurgte hvilke ændringer i husdyrlovgivningen, der skulle ske som følge af forslaget. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der vil komme en differentiering i kravene til fjærkræ i lyset af de forskellige fjærkrætyper laver forskellig mængde gødning. Dette kan medføre justeringer i Danmark.

Videre spurgte Danmarks Naturfredningsforening, hvad Regeringen mente med, at vil have fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet. Hertil svarede Miljøstyrelsen, at der er flere eksempler på administrative byrder for erhvervslivet, som ikke giver noget miljø. Formanden supplerede ved at bemærke, at Regeringen generelt ikke støtter administrative byrder, hvis der ikke er en fornuftig miljømæssig begrundelse.

Energi og Olieforum påpegede, at en af bevæggrundene for at ændre direktivet har været, at visse Medlemsstater har haft svært ved at overholde direktivets krav, og spurgte herefter, hvordan man ville sikre, at de Medlemsstater, som allerede har problemer med det nuværende direktiv, kommer på niveau i det nye direktiv, som indfører nye opstramninger. Til dette oplyste formanden, at hvis BREF-dokumenterne gøres bindende får man et stærkere håndhævelsesskridt. Miljøstyrelsen svarede, at det kan diskuteres om det hjælper at sammenskrive 7 direktiver til 1 nyt, da sammenskrivningen ikke i sig selv ændrer selve implementeringen. Det kan dog måske gøre reguleringen mere overskuelig. Videre svarede Miljøstyrelsen, at der i dag gøres meget for at forbedre implementeringen. Visse lande er under opsyn og der skal løbende indrapporteres om, hvor langt landene er i forhold til implementeringen.

DAKOFA spurgte hvordan man så på Europa-Parlamentets tanker om at indføre minimumsgrænser på BAT. Miljøstyrelsen oplyste, at man var i tænkeboks. Spørgsmålet er om man skal have et dynamisk system, eller om man ved at fastsætte minimumsgrænser, skal få bunden med.

Herudover har DANVA afgivet skriftlige kommentarer - herunder har DANVA medsendt baggrundsmateriale.

DANVA påpeger, at direktivets definition af nye anvendelsesområder kan rejse tvivl om hvorvidt kommunale renseanlæg er inkluderet under IPPC direktivets anvendelsesområde, idet listen over IPPC virksomheder udvides med bla. *anlæg til nyttiggørelse af ikke-farligt affald (dvs. biologiske behandlingsanlæg, fysisk/kemiske behandlingsanlæg, slaggebehandlingsanlæg, anlæg til forbehandling af affald til medforbrænding og anlæg til behandling af metalskrot)*: Kommunale renseanlæg har enheder til både biologisk behandling og fysisk-kemisk behandling af slam.

DANVA påpeger endvidere, at kommunale renseanlæg er ikke industrivirksomhed og er ikke i dag reguleret under IPPC direktivet. Inkludering af kommunale renseanlæg eller dele af de kommunale renseanlægs renseenheder, vil resultere i en betydelig ekstra administrativ byrde og i nogle tilfælde store anlægsinvesteringer for danske kommunale renseanlæg. Renseanlæg er allerede reguleret under Byspildevandsdirektivet og Miljøbeskyttelsesloven.

DANVA oplyser, at de gennem foreningens Europæiske brancheforening, EUREAU har arbejdet på at få tydeliggjort, at kommunale renseanlæg ikke er inkluderet under direktivets anvendelsesområde fsva. de biologiske slambehandlingsenheder, idet dette ikke fremgår på tilstrækkelig vis.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at problemstillingen er blevet rejst i Rådets arbejdsgruppe og vil blive håndteret der.

7. Forhandlingssituationen

Der er afholdt seks arbejdsgruppemøder i Rådet om forslaget. Formandskabet har valgt af

gennemgå forslaget tematisk og har derfor opdelt forslaget i 7 emneområder, hvor de tilhørende artikler gennemgås.

Foreløbig har arbejdsgruppen diskuteret seks emneområder. Emnet om jord og grundvand er udskudt til senere. Forhandlingerne er endnu på et indledende stadie, og det er derfor ikke muligt at oplyse, hvordan landene stiller sig til forslagets centrale elementer. Det franske formandskab har sat forslaget på som et b-punkt til politisk drøftelse på dagsorden til Rådsmødet 4. -5. december 2008.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Generelt

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment, især de elementer der sikrer et højere miljø- og sundhedsbeskyttelsesniveau i EU. Regeringen er enig i behovet for en forenkling af de direktiver, der vedrører industrielle udledninger, herunder IPPC-direktivet, og at området bør strammes op, således at der er lige konkurrencevilkår i hele EU. Regeringen har dog vanskeligt ved at finde de administrative forenklinger i direktivforslaget i forhold til Danmark, og Regeringen vil derfor i forhandlingerne have stor fokus på at lette de administrative byrder for erhvervslivet.

Regeringen kan overordnet støtte hovedprincipperne i forslaget:

Regeringen er generelt positiv over for forslaget om at styrke BREF-dokumenternes anvendelse, der bl.a. har til hensigt at tvinge alle medlemslande til at anvende BREF-dokumenterne. Regeringen har noteret sig, at Kommissionen vil iværksætte en handlingsplan for perioden 2008-2010, hvor der vil blive sat ekstra pres på medlemslandene for at leve op til det nuværende IPPC-direktiv.

Regeringen har noteret sig, at visse dele af industrien er så skeptiske over for forslaget om, at BREF-dokumenterne skal gøres bindende, at de overvejer ikke længere at ville bidrage med informationer om BAT til Kommissionens BAT-bureau i Sevilla. Desuden problematiseres proceduren for vedtagelsen af BREF-dokumenterne. Regeringen mener imidlertid, at BREF-erne fortsat er omdrejningspunktet for virkeliggørelsen af IPPC-direktivets intentioner, idet BREF-erne indeholder en helt unik og opdateret information om BAT og dertil associerede referenceniveauer. Oplysningerne udgør udover dokumenternes værdi som informationskilde i EU en meget væsentlig kilde til information for lande udenfor EU. Det er derfor vigtigt at fortsætte dette uvurderlige arbejde med at udarbejde og vedligeholde BREF-dokumenterne.

Regeringen har tillid til Sevilla-processen og forventer, at BREF-dokumenterne vil få en højere kvalitet end de har i dag. Regeringen ser det som en udfordring for Miljøministeriet at bidrage til arbejdet med at udarbejde BREF-dokumenter i Sevilla. Med de statslige miljøcentres spidskompetencer som godkendende myndigheder for de mest forurenende IPPC-virksomheder på industriområdet vil det være helt naturligt, at centrene sammen med Miljøstyrelsen får en fremtrædende rolle som aktører i Sevilla-arbejdet.

Regeringen deler visse dele af industriens bekymring for, at BREF-dokumenterne vil blive anvendt på en sådan måde, at virksomhederne regelmæssigt vil overskride grænseværdierne med deraf følgende krav om nedlukning af anlæggene. Regeringen mener derfor, at en afgørende forudsætning for, at BREF-dokumenterne i praksis kan anvendes som bindende dokumenter er, at 2. generation af BREF-dokumenterne får en sådan udformning, at de bliver operationelle for virksomheder og godkendelsesmyndigheder, og at det afklares, hvilke emissionsgrænseværdier, der skal anvendes, når der er angivet intervaller for emissionsniveauer i et BREF-dokument. Desuden skal det afklares, hvordan en virksomhed, der er omfattet af flere BREF-dokumenter, skal håndteres.

Regeringen kan endvidere støtte de foreslåede skærpede minimumskrav til emissioner fra store fyringsanlæg, da det har betydelige miljø- og sundhedsmæssige fordele at nedsætte luftforureningen for disse anlæg på EU niveau. Det giver medlemsstaterne et redskab til at opnå målene i den tematiske strategi for luftforurening. Regeringen lægger derfor vægt på dette element i forslaget bevarer.

Regeringen kan endvidere støtte, at anlæg, der medforbrænder affald, skal leve op til skærpede minimumskrav til luftforurening. Regeringen er også positiv over for muligheden for at lempe målekravene for affaldsforbrændingsanlæg under visse betingelser, da det vil reducere anlæggenes udgifter til målinger, og da det er miljømæssigt ubetænkeligt.

Regeringen kan støtte, at IPPC direktivets anvendelsesområde udvides med visse aktiviteter, idet forslaget vil sikre mere ens konkurrencevilkår for danske virksomheder omfattet af forslaget og desuden fremme udvikling og ibrugtagning af ny teknologi. Alle de nye virksomhedstyper er i forvejen omfattet af det forenklede godkendelsessystem og flytter dermed til det godkendelsessystem, som IPPC-virksomhederne er omfattet af. Enkelte af de nye virksomhedstyper er i dag omfattet af standardvilkår, men forslaget vil ikke være til hinder for, at eksisterende virksomheder fortsat reguleres med standardvilkår. For så vidt angår husdyrbrug bør der dog anlægges et højere ambitionsniveau, således at store kvægbrug også omfattes af IPPC-reglerne. I Danmark er dette allerede tilfældet som følge af reglerne i husdyrbrugsloven.

Regeringen er opmærksom på, at forslagets definition af fyringsanlæg, herunder beregning af samlet indfyret effekt især i forhold til nød anlæg og opstarts anlæg, skal præciseres under forhandlingerne. Endvidere skal præciseringen sikre større fleksibilitet, således at anvendelsen af hjælpekedler i opstarts- og nødsituationer ikke vil medføre meget store omkostninger uden nævneværdig miljøeffekt. Ligeledes skal det under forhandlingerne præciseres, hvilke typer af forgasningsanlæg, som er omfattet af direktivet.

Regeringen er positiv over for forslaget om at stramme op på proceduren omkring revurdering af eksisterende IPPC-virksomheder, men mener, at forslaget kan være i konflikt med den danske fredningsregel, hvorefter en virksomhed er beskyttet mod nye udgiftskrævende krav de første 8 år efter modtagelsen af en miljøgodkendelse. Det er dog regeringens foreløbige vurdering, at antallet af revurderinger samlet set ikke vil øges, da BREF-dokumenter typisk revideres hvert 6.-8. år. For at imødekomme industriens behov for rimelige afskrivningstider på allerede foretagne investeringer bør det præciseres i forslaget, hvornår virksomhederne skal opfylde nye krav i forbindelse med udgivelsen af nye eller reviderede BREF-dokumenter.

Regeringen støtter en bedre håndhævelse af miljøgodkendelser udstedt under IPPC-direktivet, og derfor er en rapportering om anlæggets emissioner og oplysninger om overholdelse af vilkår vigtig, men Regeringen ser samtidig en udfordring i at få forslaget indarbejdet i de eksisterende forhandlinger om den næste generation af grønne regnskaber, som pågår for tiden. Regeringen lægger vægt på, at denne rapporteringen udføres effektivt og samordnes med eksisterende forpligtigelser f.eks. PRTR-forordningen. Endvidere bør rapporteringsforpligtigelsen samordnes med den kommende revision af EMAS forordningen.

Regeringen er positiv overfor stramningen i reglerne om tilsyn med virksomhederne i EU i forventning om, at tilsynet i Danmark fortsat kan gennemføres som et differentieret tilsyn. Regeringen lægger særlig vægt på, at det differentierede tilsyn kan opretholdes.

Regeringen ser forslaget som et incitament til at supplere godkendelsen med standardvilkår for IPPC-virksomhederne. Forslaget ligger helt i tråd med det arbejde, som i øjeblikket pågår med at udarbejde standardvilkår for ikke-IPPC-virksomheder, og regeringen ser forslaget som en mulighed for at overføre de gode erfaringer med standardvilkår til IPPC-virksomhederne. Regeringen kan derfor støtte forslaget.

Generelt er regeringen enig i, at det er væsentligt at fremme udviklingen af ny teknologi og kan derfor støtte Kommissionens forslag hertil. Hele BAT-tankegangen er baseret på en dynamisk forbedring af miljøpræstationen. Det er derfor centralt, at der udvikles teknologi, der kan muliggøre en dynamisk stramning af BAT. Det er derfor fornuftigt at forpligte medlemslandene til en indsats for at fremme innovative teknologier. Dette gør Danmark allerede i form af regeringens indsats for miljøeffektiv teknologi.

Regeringen stiller sig dog kritisk over for visse dele af forslaget:

Regeringen af den opfattelse, at kravet om en tilstandsrapport for jord og grundvand går langt videre end nødvendigt, når man sammenligner med de gældende danske jordforureningsregler. Med jordforureningslovens regler om kortlægning er der taget hånd om at få konstateret, på hvilke arealer, der er jordforurening, som truer miljø eller sundhed. Kortlægningen forventes at være slut ca. med udgangen af 2016. Regeringen ser ikke et behov for her i slutningen af det store kortlægningsarbejde at introducere et krav om, at alle de omhandlede virksomheder, der håndterer farlige stoffer, ved nyetablering eller revision af en gældende miljøgodkendelse skal foretage en ”ny kortlægning” af jordforureningsforholdene. Oven i købet går den forlangte tilstandsrapport langt videre end blot at få konstateret, om der er en forurening. P.t. er ca. 20.000 arealer kortlagt som muligt forurenede (V1), og ca. 20.000 arealer er kortlagt som forurenede (V2). Denne kortlægning er ikke en egentlig beskrivelse af arealernes tilstand, som forudsat i direktivet. Afhængigt af, hvilke krav tilstandsrapporten vil skulle opfylde, kan det blive særdeles dyrt at få lavet en tilstandsrapport.

Regeringen mener, at indsatsen for at forebygge jord- og grundvandsforurening, skal koncentrerer om at forebygge jordforurening, og at dette sker gennem vilkårene til miljøgodkendelserne og håndhævelsen af disse. Den strategi har haft stor effekt i Danmark..

Regeringen er endvidere skeptisk over for en obligatorisk forpligtigelse til periodisk monitorering af jord og grundvand på de omfattede anlæg. Den miljømæssige effekt vurderes at være ringe, men omkostningsfuld for virksomhederne. Regeringen mener, at indsatsen skal koncentrerer på forebyggende tiltag vedrørende jord- og grundvandsforurening.

Regeringen finder den foreslåede omfattende anvendelse af komitéprocedurer problematisk. Det vurderes, at en række af de elementer, der foreslås underlagt komitéprocedure: 1) undtagelser for brug af BAT ved miljøgodkendelser, 2) indhold af tilstandsrapport for jord og grundvand, 3) tilrettelæggelse af tilsyn, 4) medlemslandenes rapportering, er centrale elementer, der vedrører selve direktivets anvendelsesområde og omkostninger i forbindelse med implementering. Det er derfor vigtigt at sikre, at sådanne centrale elementer fastsættes under iagttagelse af den fælles beslutningsprocedure.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er den 25. marts 2008 fremsendt grundnotat om sagen til FMPU og FEU. Et samlenotat om forslaget er oversendt til FMPU og FEU forud for samråd den 8. og 10. oktober 2008.

PUNKT 2.

Udkast til rådskonklusioner om GMO'er

Dokument foreligger ikke.

Vedtagelse af rådskonklusioner.

Nyt notat

1. Status

Formandskabet har fremlagt udkast til rådskonklusioner om godkendelse og anvendelse af genetisk modificerede planter i fællesskabet til vedtagelse på rådsmødet(miljø) den 4. og 5. december 2008.

De emner, der er behandlet i udkastet til rådskonklusioner har under det franske formandskab været drøftet i en ad hoc-arbejdsgruppe, som blev nedsat af COREPER på baggrund af et forslag fra formandskabet.

2. Formål og indhold

I udkastet til rådskonklusioner behandles i fem emner vedr. godkendelse og anvendelse af GMO'er i EU.

i) Styrkelse af den miljømæssige risikovurdering og monitoring efter godkendelserne er givet.

Rådskonklusionerne tager udgangspunkt i, at de eksisterende procedurer omkring godkendelse og anvendelse af GMO'er – især den konkrete gennemførelse – bør forbedres indenfor den eksisterende fællesskabslovgivning og international lov.

I rådskonklusionerne understreges behovet for en øget harmonisering af medlemslandenes vurderingspraksis – under hensyntagen til at GMO'erne vurderes ud fra sag-til-sag princippet.

Under henvisning til Kommissionens mandat til EFSA for en revision af vejledningen i risikovurdering (færdiggøres marts 2010) hilses det velkomment, at mandatet omfatter kriterier for inddragelse af alle relevante langtidseffekter af GMO'er.

Mandatet omfatter herudover kriterier og krav til vurdering af genetisk modificerede planter, der producerer stoffer, der er giftige for visse insekter samt metoder for vurdering af konsekvenserne for miljøet som følge af øget brug af herbicider som følge af dyrkning af herbicidtolerante genetisk modificerede planter.

Endelig hilses Kommissionens intension om at gøre de reviderede vejledninger bindende gennem komite-procedurer velkommen.

Med hensyn til monitorering af GMO'er godkendt til markedsføring (som udføres af den markedsførende virksomhed) henvises til, at Kommissionen er i gang med at forberede en standard for monitoringsrapporter. Rådet opfordrer Kommissionen til at undersøge mulighederne for – indenfor den eksisterende lovgivning – allerede fem år efter godkendelsen til markedsføring at sammenfatte de årlige monitoringsrapporter med henblik på en mid-term evaluering (for nuværende evalueres en sammenfatning af de årlige monitoringsrapporter først ti år efter godkendelsen).

ii) Vurdering af fordele og risici.

I udkastet til rådskonklusioner opfordres Kommissionen og medlemslandene til at finde frem til et sæt af socio-økonomiske og agronomiske kriterier, som kunne indgå i godkendelsesarbejdet fra sag til sag.

Kommissionen og medlemslandene opfordres til at undersøge, hvorledes disse kriterier kunne indgå i beslutningsprocessen omkring godkendelserne af nye GMO'er som legitime faktorer uden at forlænge godkendelsesprocessen og i overensstemmelse med international lov og fællesskabslov.

iii) Bedre anvendelse af ekspertise

I udkastet til rådskonklusioner understreges fordelene ved at involvere medlemslandene i den miljømæssige risikovurdering for at kunne inddrage specifikke regionale eller nationale karakteristika og opfordre Kommissionen til at fortsætte forbedringerne i vurderingsprocedurerne i EFSA med henblik på en større inddragelse af medlemslandene i den miljømæssige vurdering.

Endelig opfordres EFSA og medlemslandene til at skabe et netværk af europæiske videnskabelige institutioner repræsenterende alle discipliner som har tilknytning risikovurdering af dyrkning eller anvendelse af GMO'er i foder og fødevarer.

iv) Fælles EU tærskelværdier for mærkning af frø.

I udkastet til konklusioner bekræfter Rådet behovet for en eller flere fælles EU tærskelværdier for mærkning i forbindelse med tilfældig tilstedeværelse af godkendte GMO'er i konventionelle frøpartier. Disse skal fastsættes på basis af arts-specifikke kriterier. Det understreges endvidere, at disse tærskelværdier skal fastsættes på et niveau, der giver producenter, sælgere og forbrugere af konventionelle frø alle de nødvendige garantier.

Kommissionen opfordres til så hurtigt som muligt at fremkomme med forslag herfor.

v) Følsomme og beskyttede områder.

I udkastet til konklusionerne understreges mulighederne for under eksisterende fællesskabslovgivning at tage særlige skridt (inklusiv forbud) i forbindelse med godkendelsesproceduren for at sikre beskyttelse af biodiversitet i skrøbelige økosystemer såsom Natura 2000 områder.

Endvidere påpeges det, at medlemslandene kan tage forholdsregler mht. at regulere dyrkning på visse områder gennem sameksistensregler og at GMO-frie områder kan etableres gennem frivillige aftaler mellem de implicerede parter.

3. Europaparlamentets udtalelser

Rådskonklusionerne har ikke været forelagt Europaparlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Vedtagelsen af rådskonklusionerne har i sig selv ingen konsekvenser for Danmark.

6. Høring

Forslaget har været behandlet i miljøspecialudvalget den 12. november 2008, hvor Greenpeace og Dansk Landbrug havde bemærkninger.

Greenpeace oplyste, at de ikke var enige i at 'Danmark finder at EFSA's risikovurderinger er gode nok og at en eventuel revidering ikke må medføre længere sagsbehandlingstider.

Hertil svarede Formanden, at det var vigtigt at hæfte sig ved formålet med denne øvelse var at 'booste' risikovurderingen dels ved større inddragelse af eksperter og dels ved at opruste vurderingerne med hensyn til mulige langsigtede effekter og sideeffekter af GMO-dyrkning.

Dansk Landbrug støttede den danske holdning, men spurgte til hvad der indgår i begrebet socio-økonomiske kriterier. DL fandt endvidere, at muligheden for at beskytte særlige natur eller følsomme områder burde være en del af godkendelsesregler og opfordrede i øvrigt til, at alle lande skulle opfordres til at lave sameksistensregler. Fsva. tærskelværdierne for godkendte GMO'er i frø ønskede DL større fleksibilitet under hensyntagen til de forskellige plantearter og deres mulighed for spredning.

Hertil svarede Formanden, at erfaringerne har vist at der er behov for at fastsætte en fælles tærskelværdi i EU for at sikre en harmoniseret håndtering i praksis. Danmark ønsker at den fastsættes så lavt som muligt.

Greenpeace gjorde opmærksom på, at diskussionen om samfundsnytte også bør omfatte hensynet til eventuelle øgede omkostninger som de omkringliggende landmænd kan pålægges for at dokumentere at deres udbytte er GMO-frit.

7. Forhandlingssituationen.

Det er endnu uvist hvordan medlemslandene vil forholde sig til udkastet til rådskonklusioner.

8. Regeringens foreløbige holdning

Ad i) styrkelse af den miljømæssige risikovurdering og monitorering.

Danmark er enig i, at de eksisterende procedurer omkring godkendelse og anvendelse af GMO'er – især den konkrete gennemførelse – bør forbedres indenfor den eksisterende fællesskabslovgivning og international lov.

Danmark finder at EFSA's risikovurderinger er gode nok som de er, men at der kan være behov for en revidering af hensyn til at sikre reglernes legitimitet i samtlige medlemsstater uden at dette må medføre længere sagsbehandlingstider.

Danmark er således enige i rådskonklusionerne mht. behovet for harmonisering og præcisering af kriterier og metoder til risikovurdering i medlemsstaterne.

Danmark finder det vigtigt, at der i forbindelse med revisionen af EFSA's vejledning i risikovurdering sker en inddragelse af alle relevante langtidseffekter i risikovurderingen.

Danmark støtter en fokusering på metoder for risikovurdering af genetisk modificerede planter, der producerer insecticide stoffer samt de miljømæssige konsekvenser som følge af øget brug af bestemte herbicider som følge af dyrkning af herbicidresistente GMO'er.

Spørgsmålet om, hvorvidt de nye retningslinjer skal være bindende eller ej kan efter Danmarks mening først afgøres, når retningslinjerne foreligger.

Danmark er enig i vigtigheden af en kommende fælles standard for rapportering af overvågning efter markedsføringstilladelse er givet og tilslutter sig, at mulighederne for en midtvejs evaluering af denne overvågning (efter fem år) undersøges.

Ad ii) Vurdering af fordele og risici.

Danmark går aktivt ind i debatten om nytteværdibetragtninger i relation til GMO-området, herunder i forbindelse med godkendelser af nye GMO'er.

Det anerkendes, at befolkning og politikere ønsker klare og varige samfundsøkonomiske fordele ved de produkter, der er produceret på baggrund af teknologien.

Danmark støtter derfor opfordringen i udkastet til rådskonklusioner til, at Kommissionen og medlemslandene undersøger, hvilke kriterier af socio- økonomisk karakter, der kan inddrages i vurderingen af GMO-ansøgningerne og hvorledes disse kriterier kan indgå i godkendelserne. En sådan undersøgelse vil skulle inddrage WTO-medholdeligheden af sådanne kriterier samt forholdet til eksisterende EU-lovgivning. Et eventuelt ekstra element i godkendelsesproceduren må samtidig ikke forsinke den samlede sagsbehandling nævneværdigt.

Ad iii) Bedre anvendelse af eksperter

Danmark ser positivt på at undersøge hvordan det er muligt at optimere medlemsstaternes inddragelse i den miljømæssige risikovurdering, herunder gennem styrket netværksdannelse mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder og videnskabelige institutioner og kan derfor støtte denne del af rådskonklusionerne.

Ad iv) Fælles tærskelværdier for mærkning af frø.

Danmark kan støtte at der indføres fælles EU-regler på området. Danmark lægger afgørende vægt på, at de nødvendige tærskelværdier for utilsigtet eller teknisk uundgåelig forekomst af genetisk modificerede frø i frøpartier af ikke genetisk modificerede sorter fastsættes så lavt som muligt.

Danmark forholder sig åbent overfor et kommende forslag fra Kommissionen.

Det er vigtigt for Danmark, at reglerne udformes, så de er praktisk opnåelige og mulighederne for sameksistens mellem genetisk modificerede, økologiske og konventionelle afgrøder opretholdes.

Det bør sikres, at frø som overskrider tærskelværdierne for GMO-indhold, fortsat skal overholde de almindelige sortsrenhedsnormer, som omfatter morfologiske og fysiologiske egenskaber.

Det er væsentligt for Danmark at fastsættelsen af tærskelværdierne omfattes af en beslutningsprocedure, der sikrer åbenhed og dialog i forhold til Rådet, Europa-Parlamentet og offentligheden.

Ad v) Følsomme og beskyttede områder

Danmark kan her støtte de i udkastet til rådskonklusioner anførte betragtninger.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 3.

Rådskonklusioner til Kommissionens handlingsplan for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik

KOM(2008) 397 endelig, KOM(2008) 397/3, KOM(2008), 401 final KOM (2008) 400 samt KOM (2008) 402

Politisk drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner

Revideret notat

Resumé

Kommissionens handlingsplan for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik har til formål at samtænke Lissabonstrategiens målsætninger om vækst og beskæftigelse med EU's overordnede mål om at sikre en bæredygtig udvikling. Kommissionen har fremsendt en meddelelse om handlingsplanen samt forslag til ændring af Direktivet om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, forslag til ændring af Miljømærkningsforordningen, forslag til ændring af EMAS¹-forordningen og meddelelse om Miljøvenlige Offentlige Indkøb.

I meddelelsen om handlingsplanen peger Kommissionen på tre indsatsområder: Et sæt dynamiske politiske rammer for klogere forbrug og bedre varer, en mere effektiv og miljøvenlig produktion samt markeder for bæredygtige produkter på verdensplan. Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark.

Kommissionens forslag til ændring af Direktivet om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet) har til formål at reducere energiforbruget og nedbringe anden miljøbelastning fra i energiforbrugende produkter og nedbringe anden miljøbelastning fra disse produkter. Forslaget indebærer en udvidelse af direktivet, således at det fremover kommer til at omfatte energirelaterede produkter, i stedet for som nu hvor det alene omfatter energiforbrugende produkter. I handlingsplanen lægges desuden vægt på etablering af en dynamisk stramning af mindstekravene og brug af benchmark af de bedste produkter som sigtelinie for fremtidig reguleringen.

Med forslag til ændring af Miljømærkningsforordningen vil Kommissionen forenkle kriterieudvikling og ansøgningsprocedure samt sikre øget brug af EU's miljømærke, Blomsten.

Med forslag til ændring af EMAS-forordningen vil Kommissionen styrke ordningen ved at gøre den mere effektiv og attraktiv, således at flere organisationer og virksomheder tilslutter sig, og miljøpræstationerne dermed forbedres.

Kommissionen vil med meddelelse om Miljøvenlige Offentlige Indkøb, at medlemslandene skal

¹ EMAS står for "Eco-Management and Audit Scheme" og er EU's miljøledelses og miljørevisionsordning.

fremme indsatsen for offentlige grønne indkøb. Det skal ske ved at styre efter et fælles europæisk mål om, at 50 % af indkøbet i den offentlige sektor skal indeholde miljøkriterier senest i 2010. Målet omfatter i første etape ti produktområder.

Foruden omtale af de medfølgende retsakter vil der efterfølgende blive fremsat forslag om 1) udvidelse af energimærket til at omfatte flere produkter og udvidelse til andre relevante miljøaspekter. 2) Etablere minimumskrav til offentlige indkøb baseret på parametrene under det udvidede energimærke, 3) Analyse af mulighederne for at indføre fiskale instrumenter på EU niveau. 4) Etablering af et verifikationssystem for miljøteknologi, 5) Analyse af reguleringsbarriere og markedsfejl, der hindrer udbredelse af miljøteknologi og grønne produkter.

Pakken af meddelelser samt direktiv- og forordningsforslag blev forlagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for Miljørådet den 20.-21. oktober 2008, hvor den samlede pakke skulle være drøftet med henblik på vedtagelse af overordnede rådskonklusioner. Det franske formandskab valgte på rådsmødet at tage punktet af dagsorden. Den samlede pakke er derfor sat på dagsorden for rådsmødet (miljø) den 4. og 5. december 2008 til drøftelse med henblik på vedtagelse af overordnede rådskonklusioner..

Baggrund og indhold

På konkurrenceevnerådsmødet den 25.-26. september 2008 vil der være en politisk drøftelse af forslag til handlingsplan på baggrund af 4 spørgsmål. Det var hensigten, at rådet på miljørådsmødet den 20.-21. oktober 2008 skulle have vedtaget rådskonklusioner på baggrund af Kommissionens fremlagte handlingsplan om bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik. Forud for dette rådsmøde blev sagen forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering. Der er tale om en sammenfatning af til de grundnotater om pakken, der tidligere er oversendt til Folketingets Europaudvalg.

Det franske formandskab valgte imidlertid - på selve rådsmødet - at tage punktet af dagsorden for miljørådsmødet den 20. – 21. oktober. Den samlede pakke er sat på dagsorden for rådsmødet (miljø) den 4. og 5. december 2008 til drøftelse med henblik på vedtagelse af overordnede rådskonklusioner.

Kommissionen fremsendte den 16. juli 2008 meddelelse om handlingsplan om bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og bæredygtig industripolitik. Sammen med Kommissionens meddelelse om handlingsplanen følger:

- Forslag til ændring af Direktivet om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet).
- Forslag til ændring af Miljømærkningsforordningen.
- Forslag til ændring af EMAS-forordningen.
- Meddelelse om Offentlige Indkøb for et bedre miljø.

Senere vil ifølge Kommissionen følge:

- Forslag til ændring af Energimærkningsdirektivet.
- Forslag til EU retsakt om en verifikationsordning for miljøeffektiv teknologi.
- Herudover følger initiativer rettet mod at fremme ressourceeffektivitet, fremme eco-innovation, udvikling af initiativer for at fremme miljøvirksomheder, sektortilgange, fremme best practise, fremme international handel med miljøvenlige varer og services.

Handlingsplanens tre indsatsområder præsenteres nedenfor herunder også de fire dokumenter, der er fremsendt sammen med handlingsplanen:

1) Et sæt dynamiske politiske rammer for klogere forbrug og bedre varer

En række EU-politikker har til formål at forbedre produkters energieffektivitet og miljøvenlighed. Det er imidlertid Kommissionens opfattelse, at de forskellige frivillige og lovgivningsmæssige instrumenter ikke i tilstrækkelig grad er forbundne, hvorfor de potentielle synergier og det indre markeds fulde potentiale ikke bliver udnyttet. Kommissionen vil med en række tiltag integrere de forskellige politikker i en mere dynamisk ramme, hvor de forskellige virkemidler spiller sammen for at skabe et vedvarende incitament for klogere forbrug og bedre varer. Tiltagene beskrives i det efterfølgende:

Dynamiske produktkrav

Kommissionen fremsender sammen med meddelelsen forslag om at udvide rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet) til at omfatte energirelaterede produkter. Energirelaterede produkter bliver defineret som produkter, der i forbrugsfasen har en betydning for energiforbruget. Udover de energiforbrugende produkter er det ikke-energiforbrugende produkter som f.eks. vinduer og isoleringsmateriale. I dag omfatter direktivet alene produkter, som er energiforbrugende i brugsfasen. Bortset fra denne ændring og en udskydelse af en revision af direktivet fra 2010 til 2012, hvor det bl.a. skal vurderes om direktivet også skal omfatte ikke-energirelaterede produkter, opretholdes de gældende bestemmelser i Eco-designdirektivet. Transportmidler er fortsat undtaget. Direktivet sætter ikke i sig selv bindende krav for specifikke produkter. Det fastsætter regler for, hvordan sådanne krav skal fastlægges i form af gennemførelsesforanstaltninger. Direktivet giver således Kommissionen mulighed for i en såkaldt komité-procedure at fastlægge krav for specifikke produkter og deres miljøpåvirkning på baggrund af en konsekvensvurdering og høring af interessenter.

Produktmærkning

Handlingsplanen behandler to former for mærkning: Et obligatorisk mærke, som på den ene side angiver energiforbrug/-besparelser og på den anden side relevante miljøparametre samt EU's frivillige miljømærke Blomsten.

I forhold til det obligatoriske mærke foreslår Kommissionen i meddelelsen om handlingsplanen, at det nuværende obligatoriske energimærke udvides til at omfatte en bred vifte af produkter, herunder energiforbrugene og andre energirelaterede produkter, således at det reviderede energimærkningsdirektiv dækker de samme produkter, som det reviderede Eco-designdirektiv samt udvides til også at vise produkternes andre relevante miljøpåvirkninger. Kommissionen fremlægger senere forslag til ændring af Energimærkningsdirektivet.

Med handlingsplanen følger et forslag om ændring af Miljømærkningsforordningen.

Kommissionen finder, at EU's miljømærke Blomsten fortsat skal være et frivilligt supplement til den obligatoriske mærkning. Med forslaget ønsker Kommissionen at øge forbrugernes kendskab til mærket, at udvide antallet af produktgrupper (fra 26 til 40-50 i 2015), at sikre enkle og troværdige kriteriedokumenter, der er nemme at bruge, også for offentlige indkøbere, at forenkle harmoniseringen med andre miljømærker, og at gøre det lettere og billigere for virksomheder at erhverve mærket. Fastsættelsen af kriterier for at opnå Blomstmærket vil fortsat være uafhængig af fastsættelsen af kriterier under Eco-designdirektivet og den obligatoriske mærkningsordning, men Kommissionen vil sikre, at data og viden bliver brugt effektivt, så minimumskrav fastsættes i henhold til Eco-designdirektivet, mens miljømærket udgør frivillige skrappe krav. Både under

Eco-designdirektivet og i forbindelse med vurdering af mærkning med Blomsten ses energi- og miljøbelastningen i hele produktets livscyklus.

Offentlige indkøb for et bedre miljø

Kommissionen foreslår i den overordnede meddelelse om handlingsplanen, at offentlige indkøbere ved køb af produkter omfattet af den obligatoriske mærkning skal være forpligtede til at købe produkter over en bestemt mærkningsklasse. Kommissionen mener, at et sådant niveau er nødvendigt for at undgå forskelligartede krav til produkter i det indre marked som følge af forskellige indkøbspraksisser i medlemslandene. Det vil stimulere et mere bæredygtigt forbrug og skabe et større marked for energieffektive og miljøvenlige produkter. Kommissionens hensigt er, at der under det reviderede Energimærkningsdirektiv skal fastlægge harmoniserede bestemmelser for offentlige indkøb og for EU's og medlemsstaternes incitamenter for at fremme udbredelsen af energieffektive og miljørigtige produkter baseret på en konsekvensanalyse.

Grønne offentlige indkøb foreslås endvidere styrket i meddelelse om 'Offentlige indkøb for et bedre miljø'. Meddelelsen dækker alle offentlige indkøb, både under og over tærskelværdien for EU udbud. Følgende elementer i meddelelsen vurderes at være de væsentligste:

EU kommissionen har udviklet forslag til fælles miljøkriterier for indkøbet inden for 10 produktområder, der er blevet vurderet til at være de mest relevante at starte med ud fra tilgængelighed, finansielle og miljømæssige betragtninger. Der er tale om følgende produktområder:

1. Byggeri
2. Fødevarer og catering services
3. Transport
4. Elektricitet
5. Pc'ere og kontorudstyr
6. Arbejdstøj
7. Papir
8. Møbler
9. Rengøringsmidler og services
10. Udstyr til sundhedssektoren

De udviklede kriterier for de 10 produktgrupper skelner mellem kernekriterier og udvidede kriterier. Kernekriterierne omfatter de væsentligste miljøforhold ved produktet. Hvis et produkt eksempelvis både bærer Energy Star mærket² og Blomstmærket, så vil Energy Star udgøre kernekriterierne, mens Blomstens mere omfattende og detaljerede krav, vil udgøre de udvidede kriterier. Hvis kernekriterierne er opfyldt så, er der tale om et 'grønt indkøb', og disse er tænkt som minimumskrav ved offentlige indkøb i EU. Mens de udvidede kriterier kan anvendes som tildelingskriterier, hvorved der gives konkurrencemæssigt fortrin til produkter og leverandører, der kan honorere kravene, men det er ikke et minimumskrav for at indgå kontrakt. Endvidere fungerer tildelingskriterier som et vigtigt signal til producenter og leverandører. Hvert land vil blive bedt om at bakke op om de foreslåede miljøkriterier for indkøb og sikre en effektiv implementering. Kriterierne skal først godkendes af Kommissionen og vil som led i det komme i endelig høring.

² Energy Star-mærket er en international standard for energieffektive forbrugsprodukter.

Kommissionen ønsker, at senest i 2010 skal 50 % af alle udbudsprocedurer være grønne, hvor der med 'grøn' forstås, at indkøbet er i overensstemmelse med de udviklede kriterier i Kommissionens Toolkit til miljøvenlige indkøb. Andelen på 50 % udtrykkes både i antallet og værdien af de indgåede kontrakter.

I 2010 vil Kommissionen gøre status for de offentlige grønne indkøb i alle medlemslandene ved at måle på antallet af udbudsforretninger, hvor miljøkriterier er anvendt. De bedst præsterende lande vil danne baseline for de fremtidige mål på området. Kommissionen vil gennemføre en måling hver femte år.

Andre incitamenter for fremme af miljøvenlige produkter

Medlemslandene opfordres i den overordnede meddelelse til at etablere forskellige incitamenter til, at flere forbrugere vælger de mindst miljøbelastende produkter. Incitamenterne skal være baseret på informationer tilvejebragt under den obligatoriske mærkningsordning. Kommissionen tilkendegiver endvidere at ville analysere mulighederne for at ændre rammerne for brug af energibeskatning samt fordele og ulemper ved brug af fiskale incitamentsstrukturer på EU-niveau.

Samarbejde med detailhandlere og forbrugere

Et forum for detaillerede er ved at blive oprettet. Det skal se på, hvordan detailhandlen kan bidrage til at sætte bæredygtighed på dagsordenen i forhold til både deres leverandørkæde og forbrugerne.

2) En mere effektiv og miljøvenlig produktion

Kommissionen ønsker at fremme en mere effektiv og miljøvenlig produktion, hvor ikke værdigivende aktiviteter såsom bivirkningerne fra produktionen i form af affald, forurening og andre elementer er mindst mulige.

Kommissionen peger på produktionens ressourceeffektivitet som helt centralt for en mere smidig og bæredygtig produktion. Kommissionen ønsker at øge ressourceeffektiviteten med mindst det samme som gennem de sidste 10 år. Kommissionen vil udarbejde detaljerede målsætninger senere, bl.a. på baggrund af materialestrømsanalyser og udvikle værktøjer til at hjælpe med at nå målsætningerne.

Kommissionen understreger også innovation inden for miljøområdet som et centralt element for implementeringen af handlingsplanen. Kommissionen foreslår bl.a. etablering af en verifikationsordning for miljøteknologier, udvikling af redskaber til monitorering, benchmarks samt fremme af miljøinnovationer og deres optag i EU.

Til at styrke erhvervslivets muligheder for at skabe resultater på miljøområdet, foreslår kommissionen tre ting:

For det første at der gennemføres undersøgelser af lovmæssige hindringer og markedsfejl, der skader miljøteknologiers konkurrencedygtighed og udbredelse i forskellige sektorer. Der lægges særlig vægt på sektorer omfattet af Lead Market initiativet.

For det andet at der gøres en ekstra indsats for at oplyse og sprede viden blandt små og mellemstore virksomheder, som det blandt andet er sket med Kommissionens meddelelse om "a small business act for Europe".

For det tredje at EMAS-forordningen³ bliver ændret med det formål at højne antallet af deltagende virksomheder og reducere de administrative omkostninger ved EMAS. Forslag hertil er fremsendt sammen med handlingsplanen.

Forslag til ændring af EMAS-forordningen

Fællesskabets ordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) blev indført i 1993 og revideret i 2001. Mere end 4.100 organisationer dækkende mere end 6.100 anlægsområder/virksomheder i EU deltager i dag i EMAS ordningen. Revisionsforslagets formål er at styrke ordningen ved at gøre den mere effektiv og attraktiv, således at flere organisationer tilslutter sig, og således at organisationernes miljøpræstationer forbedres. Målet er 35.000 registrerede organisationer efter 10 år og 23.000 registrerede anlægsområder efter 5 år.

Den nuværende registrering af enkeltorganisationer suppleres med muligheden for at registrere hele koncerner samlet eller klynger af organisationer. Desuden kan organisationer uden for EU fremover registreres.

Forslaget lægger op til en styrkelse af miljørapporteringen gennem krav om anvendelse af nøgleindikatorer vedrørende energieffektivitet, ressourceeffektivitet/ materialeudnyttelse, vand, affald, emissioner og biodiversitet/arealanvendelse. Disse indikatorer vil senere blive suppleret gennem udvikling af referencedokumenter med branchespecifikke indikatorer, som organisationerne kan benytte.

Reglerne og procedurerne for akkreditering og verifikation harmoniseres og tilpasses Europa-Parlamentets og Rådets nye forordning om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter, der indeholder regler om akkreditering på nationalt og europæisk plan. Forslaget supplerer med EMAS-specifikke forhold, herunder at enkeltpersoner skal kunne akkrediteres som miljøverifikatorer.

Samtidig skærpes vægningen af, at alle lovbestemte miljøkrav overholdes af de EMAS registrerede organisationer.

Den fulde miljøredegørelse skal fremover kun foreligge hvert tredje år, mens der i de mellemliggende år alene skal udarbejdes en miljøpræstationsrapport. Kravet om trykte miljøredegørelser udgår; elektroniske offentliggørelser vil være tilstrækkelige.

Kommissionen vil med forslaget gøre EMAS mere attraktiv for små og mellemstore virksomheder. Den forslår derfor, at frekvensen for indsendelse af verificerede rapporter kan ændres for små og mellemstore virksomheder efter ansøgning til henholdsvis 5 og 2 år. I mellemliggende år indsendes ikke-bekræftede miljøpræstationsrapporter, der først valideres det følgende år. Derudover vil Kommissionen forenkle enklere verifikationsprocessen for små virksomheder med henblik på rimelige omkostninger.

Medlemsstaternes pligt til at fremme EMAS gennem incitamenter suppleres ved, at de ifølge forslaget skal udarbejde en årlig strategi for, hvordan en EMAS-registrering kan inddrages ved udvikling af ny lovgivning og kan anvendes som værktøj i forbindelse med tilsyn og håndhævelse af lovgivning. De forpligtes til at indføre lettelser, således at EMAS registrering automatisk indebærer overholdelse af visse miljøkrav. De skal udpege områder, hvor de administrative byrder

³ EMAS står for "Eco-Management and Audit Scheme" og er EU's miljøledelses og miljørevisionsordning.

for EMAS-registrerede organisationer kan mindskes i forbindelse med miljøregler. Som led i at styrke overholdelse af lovgivningen forpligtes medlemslandene også til at etablere et system, der kan levere information og bistand vedr. lovbestemte miljøkrav, og som kan etablere kontakt med de relevante tilsynsmyndigheder.

Kommissionen foreslår en forenkling af EMAS-logoet, så det er nemmere at bruge, og så det bliver et attraktivt kommunikations- og markedsføringsværktøj.

Forordningens tekst er endvidere forenklet, idet den hidtidige forordning og de supplerende retningslinier nu er samlet i ét dokument. Det foreslås afslutningsvist, at bilagene til forordningen skal kunne ændres af Kommissionen efter forskriftsproceduren med kontrol.

3) Markeder for bæredygtige produkter på verdensplan

Handlingsplanen har også et globalt udsyn, hvor Kommissionen foreslår handling i forhold til bl.a. at støtte en sektortilgang i forhold til de fremtidige internationale klima-forhandlinger. Derudover vil Kommissionen promovere god praksis internationalt samt arbejde for en liberalisering af handlen med miljøteknologi.

Kommissionen vil overvåge fremskridt og rapporterede implementeringen af handlingsplanen i 2012.

Det franske formandskabs udkast til overordnede rådskonklusioner

Der skal vedtages overordnede rådskonklusioner vedrørende den samlede pakke af meddelelser og forslag på både Konkurrenceevnerådet og Miljørådet. Det seneste udkast til konklusioner fra den 17. september 2008 refereres nedenfor.

Miljødelen

Udgangspunktet for denne del af konklusionsteksten er, at der er behov for grundlæggende ændringer i forbrug og produktionsmønstre, hvis EU skal bevæge sig i retningen af en bæredygtig udvikling. Teksten støtter overordnet skabelsen af synergi mellem miljømærkningsordningen, energimærkningsdirektivet, grønne offentlige indkøb og EMAS, samt forslagene til ændring af Eco-designdirektivet, Miljømærkningeforordningen og EMAS-forordningen. Konklusionerne lægger vægt på behovet for at etablere indikative mål for bæredygtigt produktion og effektivitet i brug af naturressourcer og ønsker, at Kommissionen skal arrangere en benchmarking mellem medlemslandene og herunder at der udvikles indikatorer for resourceeffektivitet. Derudover udtrykkes ønske om de nye mærkningsinitiativer i forbindelse med revision af Eco-designdirektivet træder i kraft før 2012 og beder i den forbindelse Kommissionen studere ny miljømærkningsinstrumenter konsistente med energimærkningen, særligt produkters "carbon footprint" inden for rammerne af eksisterende mærkningsordninger. Der peges på at Kommissionen bør igangsætte arbejde som kan bidrage til fælles metodeudvikling for 'carbon audits' for organisationer. Udkastet til konklusioner omfatter understregning af og støtte til forenkling af miljømærke procedurer samtidig med en fastholdelse af troværdighed. Der erindres om, at det er et frivilligt mærke, og at dette skal tages i betragtning, f.eks i forbindelse med offentlige grønne indkøb. Udvidelsen af Energimærkningsdirektivet støttes, herunder tilføjelsen af andre miljøparametre samt forslaget om, at direktivet etablerer minimumskrav for offentlige indkøb. Konklusionsudkastet peger desuden på, at Kommission kan undersøge, om direktivet om urimelig handelspraksis kan udbredes til miljøområdet, og at Kommissionen kan igangsætte studier om den cirkulære økonomi og 'cradel to cradel'-princippet. Ligeledes peges der på, at den sociale dimension af produktion og forbrug også omfattes af EU-politik, når der er blevet arbejdet mere med sociale kriterier.

Konkurrenceevnedelen

Udgangspunktet for denne del af konklusionsteksten er, at effektivitet og produktivitet i ressourceforbrug og eco-innovation er afgørende faktorer for den europæiske økonomis konkurrenceevne og bæredygtighed. Der peges på behovet for at fastholde fokus på innovation i miljøteknologi, og at Kommissionen igangsætter studier af regulerings- og handelsbarrierer for optaget miljøeffektiv teknologi. Konklusionerne lægger vægt på, at energieffektiviteten og ressourceeffektiviteten skal forbedres. Den nuværende fragmentering af initiativer i det indre marked skal erstattes af et harmoniseret sæt af ikke-bindende effektivitetsnormer for producenter. Kommissionen og medlemsstater bedes fremme præcise, bindende og opnåelige sektorbaserede aftaler inden for rammen af de internationale klimaforhandlinger ved især at tage højde for problemet med "carbon leakage". Med hensyn til meddelelsen vedrørende "Offentlige Indkøb for et bedre miljø" udtrykker konklusionerne generel støtte til at der fastsættes målsætninger og en formel procedure for fælles målsætninger for grønnere offentlige indkøb. De støtter også en gradvis introduktion af rimelige målsætninger, som foreslået gennem en ændring af Energimærkningsdirektivet.

Europa-Parlamentets holdning

Europa Parlamentet har ikke udtalt sig om meddelelsen.

Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant i forhold til meddelelsen om handlingsplanen samt meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø', idet der er tale om meddelelser. Ift. de konkrete forslag, der følger meddelelsen, er nærhedsprincippet vurderet i de oversendte grundnotater herom.

Gældende dansk ret

Meddelelsen om handlingsplanen har i sig selv ingen konsekvenser for gældende dansk ret, idet der er tale om en meddelelse. Det samme gælder meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø'. Ift. de konkrete forslag, der følger meddelelsen, er gældende vurderet i de oversendte grundnotater herom.

Høring

Økonomi- og Erhvervsministeriet har sendt meddelelsen om handlingsplanen og meddelelsen om Miljøvenlige Offentlige Indkøb i høring i EU-specialudvalg for konkurrenceevne og vækst den 21. juli 2008 med frist den 15. august og sendt rammenotat om meddelelsen om handlingsplanen i høring i EU-specialudvalg for konkurrenceevne og vækst den 21. august med frist den 25. august 2008. Miljøministeriet har sendt meddelelsen om handlingsplanen, forslag til ændring af forordningen om EU's miljømærke Blomsten, forslag til ændring af EMAS-forordningen og meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø' ekstern høring i EU-specialudvalg for miljø den 4. august 2008 med frist den 20. august og sendt rammenotat om meddelelsen om handlingsplanen i høring i EU-specialudvalg for miljø den 21. august med frist den 25. august 2008. Endelig har Energistyrelsen sendt forslaget til ændring af Eco-designdirektivet i ekstern høring den 6. august 2008 med frist for kommentarer den 20. august 2008.

Der redegøres her for høringen af den overordnede meddelelse. Der er modtaget høringssvar fra Bryggeriforeningen, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, Danske Maritime, Dansk Skovforening, LO, Landbrugsrådet og Rådet for Bæredygtig erhvervsudvikling. Høringen af de forslag, der følger meddelelsen, er fremlagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med grundnotater om disse.

Bryggeriforeningen

Bryggeriforeningen udtrykker store forbehold overfor at etablere mindstekrav til produkter baseret på LCA-vurderinger (Livscyklusanalyse). Bryggeriforeningen mener ikke, at LCA er anvendelig som beslutningsgrundlag, da der ikke kan gives entydige konklusioner. Desuden giver en LCA kun et statisk billede ud fra de anvendte forudsætninger. Bryggeriforeningen mener derfor, at den foreslåede ramme vil indebære en produktharmonisering. Endelig fremhæver Bryggeriforeningen, at rammen under alle omstændigheder er uegnet for fødevarer og drikkevarer og frabeder, at de omfattes.

Dansk Byggeri

Dansk Byggeri kan tilslutte sig Kommissionens overordnede ønske om at integrere de energi- og klimapolitiske målsætninger i industripolitikken og ser de fire forslag i forlængelse heraf som relevante og nødvendige.

Dansk Erhverv

Dansk Erhverv deler Kommissionens ambition om en bæredygtig erhvervspolitik, hvor hensynet til mennesker og miljø bliver integreret med hensynet til økonomisk vækst. Ikke mindst for små og mellemstore virksomheder kan der være udfordringer forbundet med at leve op til krav og ny lovgivning om bæredygtig udvikling. Dansk Erhverv finder det positivt, at Kommissionen med handlingsplanen søger at samle og samordne de mange forskellige initiativer inden for bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion. Dansk Erhverv understreger, at det er organisationens opfattelse, at politiske initiativer inden for virksomheders bæredygtighed og ansvarlighed i videst mulig omfang bør tage udgangspunkt i et princip om frivillighed fra virksomhedernes side. Dansk Erhverv påpeger, at bæredygtigt forbrug ikke kun afhænger af detailhandlen og producenterne, men i sidste ende om forbrugerne vælger at købe de bæredygtige produkter. Derfor skal fremme af bæredygtigt forbrug ikke kun fokusere på detailhandlens rolle, men også på forbrugernes rolle og ansvar. Dansk Erhverv gør endvidere opmærksom på, at kravene til detailhandelen kan få afsmittende effekt på de øvrige brancher, hvorfor disse brancher skal inddrages i Kommissionens arbejde på området.

Dansk Industri (DI)

DI støtter overordnet handlingsplanens centrale elementer om etablering af en dynamisk ramme. DI lægger især vægt på, at den globale dimension fremmes og mener ikke, at Kommissionens forslag gør det i tilstrækkelig omfang. DI opfordrer til, at der anvendes harmoniserede EU-standarder og ideelt set internationale standarder for at sikre bedre konkurrenceevne. DI er enige i integrationstilgangen mellem de forskellige politiske instrumenter og peger på, at det er vigtigt, at der sikres tæt sammenhæng i gennemførelsen. DI efterlyser mere konkrete tiltag i forhold til miljøteknologi, særligt mangler relationen til andre centrale initiativer som IPPC-direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening og EU's plan for miljøteknologi (ETAP). DI støtter forslaget om udvidelse af Eco-designdirektivet til også at omfatte energirelaterede produkter og peger i den sammenhæng på, at det skal ske inden for det Europæiske Fællesskab og afvente den planlagte revision i 2012. DI udtrykker tilfredshed med, at der ikke sker andre ændringer i rammedirektivet, da sådanne kan skabe usikkerhed og forsinke det eksisterende implementeringsarbejde. DI er forbeholdent over for bindende mål for offentlige indkøb og overfor, at offentlige indkøb skal ligge på et fastsat minimumsniveau. DI støtter hensigten med revisionen af Miljømærkeforordningen og EMAS-forordningen, ligesom etablering af et detailhandelsforum støttes med henvisning til at gøre brug af danske erfaringer fra produktpanelerne.

Danske Maritime

Danske Maritime ser gerne, at Eco-designdirektivet bliver begrænset til forbrugerprodukter. De finder, at selvom transportmidler og dermed skibe er undtaget fra direktivet, er en udvidelse til

”other environmentally significant products” af så bred art, at det er vanskeligt at se begrænsningen i de muligheder, Kommissionen gives for at indføre krav til produkter. Derudover ønsker Danske Maritime det foreslået i forbindelse med fremme af sektortilgang til klimaregulering efter 2012, at regulering af den maritime sektor bør ske i den internationale maritime organisation, IMO. Begrundelsen er, at såvel en regional tilgang i EU som en særlig aftale blandt interesserede lande vil indebære, at skibe kan skifte flag til ikke-deltagende stater med den virkning, at eksisterende internationale regler vil forhindre de deltagende stater i at håndhæve krav til disse skibe. Danske Maritime påpeger, at IMO systemet tillader globale løsninger uden eksplicit accept fra hver eneste stat i verden.

Dansk Skovforening

Skovforeningen er enig i, at der er behov for bedre koordinering og harmonisering af de forskellige instrumenter for at skabe en dynamisk og effektiv implementering, men vil generelt henlede opmærksomheden på uhensigtsmæssigheder ved kun at inkludere kriterier for nogle ressource områder frem for andre, da andre ressourcer, som ikke nødvendigvis er bedre miljø og energimæssigt, kan for en konkurrencefordel. Skovforeningen er principielt imod at indføre bindende krav til det offentliges indkøb, men har svært ved at vurdere konsekvenserne af opstillingen af sådan pga. af mærkningskategorierne og henstiller derfor til, at der gennemføres grundige analyser af dette herunder specielt, at nogle råmaterialer ikke stilles uforholdsmæssigt bedre end andre. Skovforeningen finder det imidlertid positivt at styrke det offentlige grønne indkøb på frivillige basis men er igen usikker på, hvad målsætningerne får af betydning. Skovforeningen finder det endeligt positivt, at der arbejdes på at strømline og simplificere Blomsten.

Landbrugsrådet

Landbrugsrådet finder, at handlingsplanen et vigtigt politisk signal i retning mod at fremme bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion. Landbrugsrådet savner dog, at handlingsplanen fokuserer endnu mere på forskning og udvikling i nye metoder, systemer og teknologier til optimering af produktion og samtidig nedsætter miljøbelastningen. Der efterlyses samtidig en sammenhæng til IPPC-direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening styrkes. Landbrugsrådet støtter en styrkelse af sammenhængen mellem den traditionelle regulering og de øvrige politiske instrumenter, så de spiller sammen men mener, at handlingsplanen i større grad kunne støtte og medvirke til at udvikle virksomhedernes egne aktiviteter for at tage ansvar for et bæredygtigt samfund herunder deres CSR arbejde. Sektorintegration er ligeledes centralt, men handlingsplanen og de konkrete initiativer kunne godt styrkes her.

Landsorganisationen i Danmark (LO)

LO finder det positivt, at Kommissionen med handlingsplanen tager skridt til at skabe en ramme for at fremme bæredygtigheden i såvel produktions- og forbrugsled. LO bakker op om denne helhedsorienterede tilgang. Som en overordnet betragtning mener LO, at der i handlingsplanen også bør nævnes tiltag, der sikrer den sociale bæredygtighed. Det er vigtigt for LO at understrege, at begrebet bæredygtighed består af tre ligeværdige ben, det sociale aspekt, det økonomiske aspekt og det miljømæssige aspekt. LO mener, at det er vigtigt, at der i meddelelsen om selve handlingsplanen tydeligt gøres opmærksom på, hvilke tiltag der konkret indgår i handlingsplanen. Eksempelvis mener LO, at den beskrivelse, der er af livscyklusbegrebet i Eco-designdirektivet, bør gengives i meddelelsen om handlingsplanen. LO hilser det velkomment, at der er fokus på ressourceeffektivitet i handlingsplanen, men mener også, at der bør opstilles planer for egentlig energi- og ressourcereduktion. LO mener, at det bør sikres, at fælles EU-kriterier for offentlige indkøb omfatter såvel miljømæssige som økonomiske og sociale aspekter, og der bør arbejdes på

en model, hvor også arbejdsmiljø indgår som et kriterium ved offentligt udbud for at sikre den sociale bæredygtighed.

Rådet for bæredygtig erhvervsudvikling (RBE)

RBE finder det glædeligt, at Kommissionen udarbejder en sammenhængende politik på området med brug af livscyklusperspektivet og markedsmekanisme, men efterlyser også konkrete mål og tidsfrister for deres realisering. RBE støtter etablering af dynamik og sammenhæng mellem de forskellige ordninger, og støtter brugen af progressive krav. De foreslår derfor proceduren under Eco-designdirektivet ændret således, at de europæiske forkantsvirksomheder og NGO har større vægt frem for europæisk industri som helhed. RBE støtter også udveksling af data, men finder at der mangler konkrete planer. Dog er det positivt, at kriterier under de forskellige mærkningsordninger bruges bredere bl.a. i relation til bæredygtigt indkøb af det offentlige. RBE anbefaler, at kriterierne formidles bredt til den private sektor som benchmark. RBE støtter en udvidelse af Eco-designdirektivet, men mangler en plan for tilvejebringelsen af data og henviser til Ispra's ELCD⁴ database, som kunne gives ekstra ressourcer. RBE støtter en afbureaukratisering af Blomsten, men understreger at det ikke må ske på bekostning af mærkets troværdighed. Desuden efterlyses en evaluering af Blomstens effekt som benchmark i produktudviklingen. I forhold til det offentliges grønne indkøb savner RBE mere forpligtende mål, mens de mener, at detailforumet er alt for løst formuleret. I forhold til aktiviteterne for ressourceeffektivitet er RBE positive, men efterlyser konkretisering og mere fokus på spredningen af miljøteknologier. RBE støtter revision af EMAS og støtter, at Kommissionen gennemfører en analyse af barrierer for miljø/energitilpassede varer.

Sagen blev behandlet på møde i miljøspecialudvalget den 12. november, hvor Danske Maritime ønskede en præcisering i den danske holdning til forslaget af, at liberaliseringen af skibselementet skulle ske gennem regulering i Den internationale Maritime Organisation, IMO. Formanden lovede, at man ville se nærmere på en konkret tekst desangående.

Danmarks Naturfredningsforening var ærgerlige over at man har valgt at indsatsen på grønne indkøb er frivillig. Formanden fastslog, at linjen var udtryk for regeringens holdning, og at dette fastholdes.

Forhandlingssituationen

Der er generel opbakning til konklusionsteksten blandt medlemslandene. Dog har flere medlemslande bemærket, at konklusionerne mangler mere fokus på teknologi, forbrugerpolitikken, små og mellem store virksomheder, bedre regulering i form af reducere af administrative byrder, den eksterne dimension samt det indre marked. Der har desuden været løbende diskussioner af omtalen af 'carbon footprint' og 'carbon audits'.

Forhandlingssituationen er uændret idet konklusionerne ikke har været drøftet siden Folketingets Europaudvalg blev orienteret om sagen på samråd den 10. oktober 2008 forud for miljørådsmødet den 20.- 21. oktober 2008. Polen tog forbehold ved behandlingen på Konkurrenceevnemødet. Desuden har Tyskland markeret sig på synspunkter vedrørende moms.

Dansk holdning

Danmark hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Danmark finder ligesom Kommissionen, at det er hensigtsmæssigt at samtænke Lissabonstrategiens målsætninger om vækst og beskæftigelse med målsætningen om en bæredygtig udvikling. Mere bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre er afgørende for, at EU når sine miljø- og klimamæssige målsætninger.

⁴ ELCD står for "European Reference Life Cycle Database"

Danmark kan derfor overordnet bakke op om intentionerne i Kommissionens handlingsplan og dermed vedtagelse af rådskonklusioner på Miljørådets møde den 20.-21. oktober 2008.

Et sæt dynamiske politiske rammer

Danmark er meget positiv overfor, at Kommissionen med handlingsplanen ønsker at sikre en dynamisk sammenhæng mellem de forskellige frivillige og lovgivningsmæssige instrumenter, som har til formål at skabe mere bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre i EU. Danmark støtter, at udvekslingen af data og fælles metodeopbygning imellem de enkelte ordninger styrkes, herunder specielt Eco-designdirektivet, det obligatoriske mærke og miljømærket Blomsten. Det kan begrænse de administrative byrder både for erhvervslivet og for offentlige institutioner samtidig med, at det indre markeds potentiale bliver udnyttet fuldt ud.

Danmark støtter udviklingen af en dynamisk reguleringsramme, der bl.a. bidrager med at etablere sigtelinjer for fremtidige ændringer og rangerer produkter i forhold til deres miljø og energi performance samt etablerer rammer for fremme af de bedre produkters konkurrenceevne.

Danmark støtter således, at der på fællesskabsniveau sikres øget forbrugerinformation om produkters energi- og miljøbelastning gennem udvidet brug af mærkningsordninger og ser frem til Kommissionens forslag til ændring af Energimærkningsdirektivet herunder en præcisering af udvidelsen af anvendelsesområdet.

Danmark støtter, at den reguleringsramme, som Eco-designdirektivet udstikker, finder anvendelse på ikke-energiforbrugende produkter, som, når de bruges, har betydning for energiforbruget. Danmark støtter endvidere, at vurderingen af en evt. revisionen af eco-designdirektivet udskydes fra 2010 til 2012, og at det i den forbindelse vurderes om det vil være relevant at udvide direktivets dækningsområde yderligere. Danmark finder ikke, at der er behov for yderligere energi- eller miljømærkningsordninger og at problemstillinger relateret til CO₂ skal indgå i de eksisterende. Evt. initiativer vedr. Carbon Footprint skal som minimum baseres på livscyklustankegang, men Danmark kan ikke støtte en egentlig mærkningsordning, som kun fokuserer på klimaforhold, da andre relevante miljøaspekter dermed bliver overset. Danmark finder at der er behov for et fælles internationalt metodegrundlag til beregning af organisationers 'carbon footprint' – omtalt som carbon audits, men at disse metoder skal inkluderes i allerede eksisterende auditsystemer.

Danmark vil også gå åbent ind i drøftelser omkring anvendelse af grønne offentlige indkøb som yderligere incitament for at fremme udviklingen af bæredygtige produkter og bæredygtigt forbrug, herunder drøftelse af fælles kriterier og målsætninger. Den endelige danske holdning vil imidlertid afhænge af eventuelle statsfinansielle konsekvenser, som igen afhænger af hvilken mærkningsklasse, der vil skulle udgøre den nedre grænse for offentlige indkøb, samt hvilken fælles målsætning, der vælges.

Danmark afventer med interesse Kommissionens analyser af mulighederne for at ændre rammerne for brug af energiskatter og -afgifter samt fordele og ulemper ved brug af fiskale incitamentsstrukturer på EU-niveau. Det er imidlertid Danmarks generelle holdning, at beskatning er medlemsstaternes kompetence.

Endelig støtter Danmark initiativet med etablering af et detailhandelsforum, således at der tages højde for detailhandel og forbrugernes viden og interesser i EU's bestræbelser på at etablere bæredygtigt forbrug og produktion.

En mere effektiv og miljøvenlig produktion

Danmark bakker op om Kommissionens bestræbelser på at reducere de ikke værdiskabende dele af produktionen og dermed forbedre ressourceeffektiviteten. Det vil både gavne miljøet i form af mindre affald og forurening samt økonomien gennem bedre udnyttelse af ressourcerne. Danmark finder etablering af konkrete målsætninger hensigtsmæssig og foreslår, at det f.eks. relateres til de enkle sektorer og/eller materialestrømme.

Danmark finder det også væsentligt fortsat at have et stærkt fokus på miljøinnovationer og miljøteknologi i relation til både forskning og udvikling, men også udformning af regulering. Regeringen er positiv overfor etablering af en verifikationsordning for miljøteknologi og udarbejdelsen af redskaber til at monitorer og fremme indsatsen, men afventer Kommissionens endelige forslag.

Danmark støtter en analyse af reguleringsbarrierer og markedsfejl, som kan hindre udvikling og optag af miljøeffektiv teknologi. Et perspektivrigt bidrag fra en sådan analyse kunne være anvisninger på, hvorledes miljølovgivning kan understøtte udvikling og optag af miljø- og energieffektiv design og teknologier. Danmark finder det vigtigt, at Kommissionen i forbindelse med konkrete initiativer for at fremme miljørelaterede virksomheders konkurrenceevne og udbredelse af deres varer fokuserer på at skabe gode rammebetingelser for erhvervslivet bl.a. gennem koordination og regelforenkling i højere grad end ved at tilføre økonomiske midler til de udvalgte sektorer. Endvidere kan en sådan analyse afdække om, og i hvilket omfang europæisk miljølovgivning påvirker miljøforhold i tredjelande.

Danmark kan tilslutte sig, at Kommissionen tager initiativ til en ekstra indsat for at rådgive og vejlede små og mellemstore virksomheder om gældende regler og normer m.m. på miljøområdet.

Markeder for bæredygtige produkter på verdensplan

Danmark er enig i, at EU ikke kan sikre en bæredygtig udvikling alene, hvorfor aktiviteter på verdensplan er nødvendig. Danmark er åben over for en sektortilgang i de fremtidige internationale klima-forhandlinger. Danmark bifalder både, at Kommissionen vil promovere god europæisk praksis internationalt og arbejder for en liberalisering af handlen med miljøteknologi, via både bilaterale handelsaftaler og så vidt muligt globalt via WTO.

Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen om handlingsplanen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, idet der er tale om en meddelelse.

Ift. de konkrete forslag, der følger meddelelsen, er de lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser vurderet i de oversendte grundnotater herom.

Meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø' har ikke i sig selv lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser, idet der er tale om en meddelelse, men en fremadrettet udmøntning af de enkelte elementer af meddelelsen kan have det. En vurdering heraf præsenteres i det følgende:

Potentielle lovgivningsmæssige konsekvenser af meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø'

I dag har alle offentlige myndigheder, jf. Miljøbeskyttelsesloven § 6, pligt til at virke for lovens formål ved anlæg og drift af offentlige virksomheder samt ved indkøb og forbrug. Danmark har et cirkulære for miljøkrav i statens indkøb (1995) og et cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner (2005) for energieffektive indkøb i staten. Der er derudover indgået en aftale mellem KL og staten om kommunale indkøb af energieffektive produkter (2007). Regeringen ønsker en

offensiv dansk indsats inden for de miljøvenlige indkøb. I regeringsgrundlaget for VK III fra november 2007 er det beskrevet, at alle relevante statslige indkøbsaftaler systematisk skal inddrage miljøkrav, samt at regeringen vil samarbejde med kommuner og regioner arbejde for at inddrage miljøkrav i indkøb i hele den offentlige sektor. Miljøministeren har i maj 2008 udsendt en plan for styrkelse af grønne indkøb i Danmark. Planen pålægger ikke kommuner og regioner konkrete målsætninger for deres niveau inden for miljøkrav ved indkøbet. Indsatsen for grønne indkøb bygger dermed på et frivilligt grundlag. EU's forslag vil udbygge den frivillige tilgang med mere overordnede politiske målsætninger. Meddelelsen lægger således op til, at medlemslandene bør tilslutte sig forpligtende mål for offentlige grønne indkøb, når de konkrete kriterieforslag fremsættes. Danmark er blandt de 7 bedste performende EU lande inden for offentlige grønne indkøb. Forslaget har til formål at løfte de mindre gode landes niveau op på vores niveau. Det offentlige indkøb kan for en stor dels vedkommende formentlig leve op til kravene i forslaget, men inden for visse af produktområderne vil målet på 50 % formentlig kræve en skærpet indsats. Kommissionen gennemfører i øjeblikket en survey blandt danske offentlige indkøbere, hvilket i oktober 2008 forventes at resultere i en vurdering af, hvor langt Danmark er inden for de 10 foreslåede produktgrupper.

Potentielle statsfinansielle konsekvenser af meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø'

Der er tale om et frivilligt mål på 50 %, som Kommissionen søger medlemslandenes politiske opbakning til. Implementeringen af et politisk vedtaget mål for offentlige miljøvenlige indkøb bør følge den samme strategi, som Miljøministeriet hidtil har arbejdet ud fra på dette område: Den frivillige vej. Således forudsætter en tilslutning fra dansk side, at regioner og kommuner ligeledes bakker op om målet byggende på en frivillig strategi.

Kommissionens intention er at løfte de øvrige lande op på det niveau som blandt andet Danmark har for sine offentlige miljøvenlige indkøb. Kommissionen peger på, at indkøbet inden for flere af indsatsområderne ud fra totalomkostningsbetragtninger og levetidsbetragtninger ikke bliver dyrere.

En del af de foreslåede varegrupper vurderes ud fra en totalomkostningsbetragtning være udgiftsneutrale at stille miljøkrav for, især de energiforbrugende eller brændstofforbrugende produkter.

Produktområderne IT- udstyr, Beklædning, Møbler, Rengøring og Transport⁵ har Danmark arbejdet med gennem en årrække, og det vurderes, at den danske offentlige sektor er godt med her. Det er i midlertidigt vigtigt, at eventuelle miljømæssige minimumskrav afstemmes med teknologi- og markedsudviklingen og ikke sættes så højt, at de reducerer konkurrencen, hvilket vurderes at føre til dyrere miljøvenlige produkter. Inden for andre varegrupper kan det angiveligt blive vanskeligere at leve op til 50 % målet. Umiddelbart er vurderingen, at især fødevarer, byggeri og certificeret elektricitet vil medføre meromkostninger for det offentliges indkøb. Dog afhængende af, hvad kriteriedokumenterne ender med at definere som et 'grønt indkøb'.

For så vidt angår køb af certificeret elektricitet vurderes 50 % målet at ville føre til unødige offentlige ekstraomkostninger til el. Såfremt det offentlige bindes til at købe 50 % el baseret på vedvarende energi (VE), vurderes det ikke at bringe VE-andelen på det samlede elforbrug over målsætningen fra Kommissionens klimapakke fra 2008. Dermed kan konsekvensen blive, at

⁵ Hvad angår indkøb af transportydelser lægger Kommissionen op til, at der er tale om køb af busser og biler til kollektiv trafik samt offentlige tjenester, fx renovationskøretøjer. Produktområdet dækker ikke køb af tog/skinnebåren trafik.

andelen af VE-el blandt andre elforbrugere vil blive reduceret med hvad der svarer til det offentliges andel, og ikke at der produceres mere VE-el.

Det offentlige Danmark køber årligt ind for 140 milliarder. Det vurderes tentativt, at meddelelsens ti produktgrupper – hvor Danmark i dag angiveligt ikke lever helt op til 50 % målet - dækker omkring 40 milliarder af det offentliges indkøbsbudget. En overordnet vurdering er, at prisforskellen på de miljøvenlige og ikke-miljøvenlige produkter i gennemsnit er 5 %, idet visse miljøvenlige produktgrupper ikke er væsentlig dyrere, mens andre er økonomisk tungere. Et studie⁶ fra Kommissionen udreder prisforskellen mellem miljøvenlige og ikke-miljøvenlige produkter, og anfører, at der i nogle tilfælde er besparelser ved køb af de miljøvenlige produkter.

Kommissionen har fastsat 50 % målet på baggrund af niveauet for grønne indkøb i 'The Green 7' landene, hvilket inkluderer Danmark. Uden at kende det præcise produktspecifikke niveau for grønne indkøb i Danmark er et estimat, at Danmark i gennemsnit (når det nuværende niveau for miljøvenlige indkøb inden for alle 10 produktgrupper summeres) mangler 10 % for at nå målet. Det medfører, at de offentlige merudgifter ved en tvungen ordning vil blive 125 mio. kr. årligt over 2 år (frem til 2010) for den danske offentlige sektor. Herefter vil teknologiudvikling og prisudligning medføre, at tallet falder.

Uagtet at de skitserede tal angiveligt er worst case, så involverer det offentlige indkøb så væsentlige summer, at selv mindre prisforøgelser vil slå voldsomt ud på prisen.

For så vidt angår forslagens tilgang med faste målsætninger for offentlige grønne indkøb end de aktuelle frivillige danske krav, så vil disse inden for visse produktgrupper være forbundet med omkostninger.

Overfor kommuner og regioner kan det blive vanskeligt at implementere krav til, at fx 50 % af alle udbudsprocedurer – i kontraktværdi og antal - skal være grønne, idet staten ikke i dag har overblik over antal af udbud mv. i kommuner og regioner. Samtidig har staten ikke et samlet overblik over, hvor meget den offentlige sektor indkøber for inden for hver af de 10 produktgrupper. Såfremt kravene bliver bindende, vil man skulle indføre en målemetode samt et registreringssystem, der vil medføre administrative omkostninger.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen om handlingsplanen har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet der er tale om en meddelelse.

Meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø' har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, idet der er tale om en meddelelse, men en fremadrettet udmøntning af de enkelte elementer af meddelelsen kan have det. Miljøstyrelsen har tidligere fået udarbejdet en analyse af de miljømæssige konsekvenser af øgede grønne indkøb (Miljøprojekt nr. 1218, 2008). Analysen viste, at inden for mange produktområder er der væsentlige energi- og miljømæssige effekter at hente, hvis det offentlige Danmark stiller systematiske miljøkrav ved det årlige indkøb på 140 milliarder kr.

Ift. de konkrete forslag, der følger meddelelsen, er de samfundsøkonomiske konsekvenser vurderet i de oversendte grundnotater herom.

⁶ 'Study on cost/benefits of Green Public Procurement in Europe', by Öko-Institut and ICLEI for EC, July 2007

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen om handlingsplanen har i sig selv ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet der er tale om en meddelelse.

Ift. de konkrete forslag, der følger meddelelsen, er administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderet i de oversendte grundnotater herom.

Meddelelsen 'Offentlige indkøb for et bedre miljø' har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet der er tale om en meddelelse, men en fremadrettet udmøntning af de enkelte elementer af meddelelsen. Eksistensen af ensartede kriterier for, hvad der er et grønt indkøb, vil kunne mindste den administrative byrde for de virksomheder, der skal levere til den offentlige sektor. I dag bliver de ofte præsenteret for meget forskelligartede miljøkriterier og ønsker til deres leverancer. Især virksomheder, der opererer i flere lande, kan få gavn af kriterierne. Med forslaget er det ambitionen, at hele den samlede offentlige sektor i EU skal indkøbe de miljømæssigt bedste produkter. Dette kan give danske producenter og leverandører en styrkeposition på baggrund af deres miljøvenlige produkter og et skub til en yderligere udvikling af dansk miljøteknologi og dermed styrke danske virksomheders konkurrenceevne. Forslaget kan dog have negative konsekvenser for indtjeningen i de virksomheder, der sælger produkter, som ikke lever op til de fælles kriterier for offentlige indkøb

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotater til Folketingets Europaudvalg den 29. august 2008 vedrørende henholdsvis den overordnede meddelelse, forslag til ændring af Direktivet om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter, forslag til ændring af Miljømærkningsforordningen, forslag til ændring af EMAS-forordningen samt meddelelse om 'Offentlige indkøb for et bedre miljø'.

Samlenotat om forslaget er oversendt til Folketingets Europaudvalg forud for miljøministerens orientering om forslaget på samråd den 10. oktober 2008.

PUNKT 4.

Udkast til rådskonklusioner vedrørende en global indsats overfor kviksølv forurening med henblik på forberedelsen af den 25. session i UNEP's styrelsesråd i Nairobi, 16.-21. februar 2009.

Rådets dokument 15683/08 ENV 816 COMER 207

1. Status

Formandskabet sendte den 14. november 2008 ovennævnte udkast til rådskonklusioner til Coreper/Rådet efter drøftelse blandt medlemsstaterne i Rådets Internationale miljøgruppe, og i Rådets miljøarbejdsgruppe, den 12. november 2008.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg

Formandskabet har sat sagen på dagsordenen til vedtagelse på rådsmødet den 4.-5. december 2008.

2. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at give mandat til forhandlinger om den globale indsats mod kviksølvforurening på det næste møde i styrelsesrådet under FN's miljøprogram UNEP (Governing Council), som finder sted den 16. – 20. februar 2009 i Nairobi. Rådskonklusionerne giver mandat til at arbejde for, at der vedtages en beslutning om at etablere en fritstående, global, juridisk bindende aftale om kviksølv, med mulighed for efterfølgende at inkludere andre uorganiske stoffer.

Forslaget understreger indledningsvis behovet for regulering af globale udslip af kviksølv og de i 2005 vedtagne rådskonklusioner herom. Forslaget understreger også fremskridtene i gennemførelsen af EU's kviksølvstrategi og den EU-regulering, der er vedtaget som led i gennemførelsen af strategien.

Det fremgår endvidere af udkastet til Rådskonklusioner, at

- EU støtter op om, at den globale indsats mod kviksølvforurening skal tage form af en separat juridisk bindende aftale (en fritstående konvention)
- en ny aftale bør indgå i det globale samarbejde mellem de eksisterende kemikalie- og affaldskonventioner
- udover i første omgang at omhandle kviksølv, skal der arbejdes for, at aftalen på et senere tidspunkt skal kunne udvides til at dække andre uorganiske stoffer, såfremt dette findes begrundet, således at alle problematiske stoffer kan dækkes af 2 konventioner - organiske stoffer er allerede dækket af Stockholmkonventionen om Persistente Organiske Giftstoffer
- At den globale miljøfacilitet GEF, bør bruges til at finansiere kviksølvrelateret kapacitetsopbygning og projekter i u-landene

3. Europaparlamentets udtalelser

Rådskonklusionerne har ikke været forelagt Europaparlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Konsekvenser for Danmark

Der er ingen umiddelbare konsekvenser for Danmark, da der alene er tale om at vedtage rådskonklusioner, som støtter en vedtagelse om, at der skal igangsættes forhandlinger om en juridisk bindende aftale.

6. Høring

Udkastet til konklusioner har ikke været udsendt i høring.

7. Forhandlingssituationen

UNEP's Governing Council besluttede i 2007 at nedsætte en arbejdsgruppe, som skulle se på, hvordan man kan sikre, at den globale miljøbelastning med kviksløv bliver nedsat. Arbejdsgruppen afholdt 2 møder i henholdsvis 2007 og 2008, og resultatet blev en beskrivelse af, hvad en kommende indsats kan indeholde. Der er ikke enighed om, hvordan et eventuelt instrument bør se ud, herunder om det skal være frivilligt, juridisk bindende eller med elementer af begge dele.

Majoriteten af lande (herunder landene i Europa og Afrika) ønsker en ny bindende aftale, mens en håndfuld lande, herunder USA, har talt for en mere frivillig tilgang.

I forhold til udkastet til rådskonklusioner har Tyskland taget et undersøgelsesforbehold hvad angår GEF's rolle. Tyskland ønsker generelt ingen tekst, som kan tolkes i retning af, at de binder sig til yderligere udgifter, og er tøvende overfor EU-koordinerede holdninger vedrørende GEF.

8. Regeringens holdning

Danmark har sammen med de nordiske lande i regi af Nordisk Ministerråd og i EU længe arbejdet for, at der etableres en global juridisk bindende aftale på kviksløvområdet. Regeringen ønsker, at det skal være en aftale, som kan udvides til at omfatte andre tungmetaller og andre uorganiske stoffer, såfremt der senere viser sig behov for det. Det vil fremme en mere sammenhængende international kemikalieforvaltning, ved at forhindre, at der næste gang, der viser sig behov for at regulere et stof, skal udarbejdes endnu en ny aftale. Regeringen mener det er centralt, at der er ensartede krav og betingelser knyttet til kviksløvreguleringen globalt, af hensyn til at kunne sikre en nedbringelse af den globale kviksløvforurening og fremme renere teknologier/alternativer, og for at ligestille virksomheder i forskellige lande.

Regeringen har forståelse for Tysklands tøvende holdning til EU-koordination vedrørende GEF, da det er national kompetence. Regeringen mener dog, at det vigtigt, at EU landene støtter op om, at GEF gennemfører kviksløvprojekter, og at det bliver GEF, der skal varetage opgaven, såfremt det vedtages at etablere en finansiell mekanisme/fond under en eventuel kommende aftale.

Regeringen mener, at det er vigtigt med en henvisning til GEF som finansieringsmekanisme i dette tilfælde, af hensyn til vigtigheden af et signal til udviklingslandene om, at EU anerkender deres behov for kapacitetsopbygning og anden assistance, hvis de skal kunne implementere en juridisk bindende kviksløvaftale.

Rådskonklusionerne giver efter regeringens mening et godt forhandlingsmandat til brug på Governing Council samtidig med, at de tilkendegiver overfor omverdenen, at EU ser meget alvorligt på kviksølvproblematikken.

9. tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

PUNKT 5.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om stoffer, der nedbryder ozonlaget KOM (2008) 505

Tidlig forelæggelse

Nyt dokument

Resumé

Kommissionen foreslår at revidere forordning (EF) nr. 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget. Hovedelementerne i forslaget er at forenkle og præcisere bestemmelserne og samtidig mindske, hvad der måtte være af unødvendige administrative byrder i overensstemmelse med Kommissionens forpligtelse til bedre regulering samt at sikre en fortsat overensstemmelse med Montreal-protokollen. Herudover indeholder forslaget en nogle få skærpende bestemmelser som søger at sikre at de kommende udfordringer tages op, således at genetableringen af ozonlaget sker hurtigere og negative virkninger for sundhed og økosystemer forebygges.

Forslaget vurderes imidlertid ikke at få nævneværdig indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark, fordi de miljømæssige skærper som forslaget indebærer stort set allerede er dækket reguleringsmæssigt ind af bestemmelserne i den danske ozonlagsbekendtgørelse.

1. Status

Kommissionen vedtog den 4. august 2008 ovennævnte forslag, som er fremsendt til Rådet den 11. september 2008. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 133 og artikel 175, og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om sagen.

Nærhedsnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg den 3. oktober 2008. Grundnotat er sendt til Folketingets Europaudvalg den 22. oktober 2008.

Kommissionen har anvendt en såkaldt ”omarbejdningsteknik”, der indebærer, at kun væsentlige ændringer til den oprindelige tekst er åben for diskussion.

Der har været afholdt et indledende møde i Rådsarbejdsgruppen (miljø) om sagen.

2. Formål og indhold

Forslaget skal erstatte den nuværende forordning (EF) 2037/2000 om stoffer, der nedbryder ozonlaget. Formålet med revisionen er:

1. Forenkling af forordningen og lettelse af de administrative byrder.

Dette opnås ved at:

- Forenkle og forsimple forordningen.
- Strømline og mindske rapporteringsforpligtelser.
- Opdatere undtagelsesbestemmelser.

2. Sikring af en fortsat overensstemmelse med Montreal-protokollen.

Dette opnås ved at:

- Implementere beslutning XIX/6 om tidligere udfasning af HCFC (HydroChlor-FluoCarboner), som blev truffet på Montreal-protokollens partsmøde i 2007.
 - Forhindre ulovlig handel.
3. Sikring af at de fremtidige udfordringer i beskyttelsen af ozonlaget tages op.
 Dette opnås ved at:
- Regulere HCFC-stoffer indeholdt i produkter og udstyr.
 - Regulere nye kortlivede ozonlagsnedbrydende stoffer.
 - Regulere anvendelsen af methylbromid til karantæne- og før-afskibningsformål.

I forhold til den gældende forordning (EF) Nr. 2037/2000 er de væsentligste ændringer således:

Ændring i hjemmelsgrundlaget

Hjemmelsgrundlaget udvides fra artikel 175, stk. 1, (miljø) til også at omfatte artikel 133 (den fælles handelspolitik).

Definitioner - kapitel 1, artikel 3

Der sker mindre ændringer for at tilpasse sprogbruget til Montreal-protokollen og sikre konsistens i forordningen.

Desuden ændres definitionen af markedsføring. Definitionen ændres fra at omfatte enhver overdragelse til tredjemand til kun at omfatte første markedsføring i EU. Det vil sige, at hvis et ozonlagsnedbrydende stof er lovligt markedsført i et EU-land inden et forbuds ikrafttræden, så kan det efterfølgende sælges lovligt i EU efter forbuddet er trådt i kraft. Hidtil har ethvert salg af et produkt været forbudt efter et forbuds ikrafttræden. Dog med konkrete undtagelser for nogle konkrete produkttyper.

Der sker også ændringer i definitionen af nye stoffer og produktion.

Tidsplan for udfasning – kapitel 2, artikel 4, 5 og 6

Da udfasningstidspunktet for alle kontrollerede stoffer bortset fra HCFC allerede er indtruffet, er disse ikke længere relevante afsnit fjernet. Det samme gælder, hvor tidsbegrænsede undtagelser for forbuddet mod markedsføring af særlige produkter er udløbet.

Udfasningsplanen for HCFC er justeret ved at fremskynde forbuddet mod produktion fra den 31. december 2025 til den 31. december 2019, for at bringe forordningen i overensstemmelse med beslutning XIX/6 under Montreal-protokollen.

Undtagelsesbestemmelser – kapitel 3, artikel 7-13

I dette kapitel samles bestemmelser om de anvendelser, der stadig er tilladte under protokollen og forordningen (anvendelse som kemisk råstof, proceshjælpstof (artikel 8), specifikke anvendelser af HCFC, halon og methylbromid) Markedsføring – inklusiv import – med henblik på destruktion vil fortsat være mulig (artikel 9), mens overførsel mellem de forskellige anvendelser i overensstemmelse med den etablerede praksis ikke vil være mulig.

I overensstemmelse med Montreal-protokollen er kontrollerede stoffer beregnet til anvendelse som kemiske råstoffer ikke omfattet af forbuddet i kapitel 2. For at fremme kontrol og håndhævelsen og for at reducere illegal handel og anvendelse, skal sådanne stoffer mærkes særligt (artikel 7).

Reglerne for anvendelsen af andre ozonlagsnedbrydende stoffer end HCFC til essentielle laboratorie- og analyseformål tilpasses den gældende praksis, således at kvoter tildeles producenter, importører og slutbrugere ved hjælp af et register drevet af Kommissionen. Der indføres en begrænsning i den samlede mængde for at fremme anvendelsen af alternativer, der ikke skader ozonlaget. Enhver, der anvender disse stoffer til laboratorie- og analyseformål, skal derfor lade sig registrere hos Kommissionen og indsende oplysninger om anvendelsen (artikel 10).

Det vil fortsat være lovligt at anvende HCFC til laboratorie- og analyseformål, men enhver, der gør dette, skal ligeledes lade sig registrere hos Kommissionen og indsende oplysninger om anvendelsen (artikel 11).

For bedre at kunne håndhæve det allerede eksisterende forbud mod at anvende ikke-regenereret HCFC til service af køle- og klimaanlægsudstyr (airkonditionsanlægsudstyr) fra 2010 skal beholdere med regenereret HCFC mærkes. Genpåfyldning af genvunden, men ikke regenereret HCFC må kun ske af det firma, der har aftappet HCFC'en. Desuden skal udstyr, der indeholder HCFC mærkes (artikel 11).

Mængden af methylbromid, som må anvendes til karantæne- og før-afskibningsformål begrænses til det nuværende niveau. For at reducere udledningerne indføres regler om anvendelse af teknologier til at opsamle forbrugt methylbromid. Denne type anvendelse udfases i 2015 (artikel 12).

Der eksisterer i de fleste tilfælde ikke-ozonlagsnedbrydende alternativer til anvendelsen af halon som brandslukningsmiddel. Slutdatoer for disse anvendelser er ved at blive fastsat separat gennem komiteprocedurer. I individuelle situationer kan det blive nødvendigt at dispensere fra disse datoer, hvorfor der fastsættes en procedure herfor (artikel 13).

Handel – kapitel 4, artikel 15 – 20

De eksisterende begrænsninger i import og eksport af ozonlagsnedbrydende stoffer i ren form og i produkter og udstyr udvides til også at gælde for HCFC og produkter og udstyr med HCFC (artikel 15 og 17). Systemet for udstedelser af import og eksport licenser udvides på tilsvarende vis (artikel 15, 17 og 18).

Kommissionen får mulighed for at afvise at udstede licenser i situationer, hvor import- eller eksportlandet indikerer, at den planlagte afskibning er i strid med nationale regler. Kommissionen må i denne forbindelse udveksle oplysninger med relevante myndigheder (artikel 18).

Genanvendelse og emissionskontrol – kapitel 5, artikel 22 - 23

De eksisterende bestemmelser i kapitel 5 videreføres stort set uændret. Der indføres en henvisning til Montreal-protokollen, således at der til destruktion af ozonlagsnedbrydende stoffer kun må anvendes teknologier, som er accepteret af Montreal-protokollens parter. Desuden mindskes medlemsstaternes rapporteringsforpligtelser i forbindelse med genvinding og destruktion.

Artikel 22 omhandler genvinding og destruktion af ozonlagsnedbrydende stoffer i forskelligt udstyr og produkter. Herunder omhandler artikel 22 stk. 3 andre produkter end køle-, luftkonditionerings- og varmepumpeanlæg samt udstyr, der indeholder opløsningsmidler eller brandsikringssystemer og brandslukkere. Her får Kommissionen kompetence til – via komiteprocedure – at udarbejde et bilag

indeholdende en liste over produkter og udstyr, for hvilke, det anses for teknisk og økonomisk muligt, at gennemføre genvinding eller destruktion.

Nye og kortlivede stoffer – kapitel 6, artikel 24

Produktion, import, markedsføring og anvendelse af stoffer nævnt i bilag II, del A (halon 1202) forbydes. Kommissionen kan tilføje stoffer, der af Montreal-protokollens Videnskabelige Analyse Panel, anses for at være ozonlagsnedbrydende, men som ikke er omfattet af protokollen eller forordningen til bilag II, del A (artikel 24). Der indføres også rapporteringsforpligtelser for en række nye stoffer.

Rapportering, kontrol og håndhævelse – kapitel 7, artikel 26 - 28

Rapporteringsforpligtelserne for medlemsstaterne er forenklet og strømlinet, og erhvervslivets forpligtelser er udvidet en smule. Således skal destruktionsanlæg årligt rapportere om mængder af destruerede ozonlagsnedbrydende stoffer (artikel 26 og 27).

Bestemmelserne om medlemsstaternes forpligtelse til kontrol og håndhævelse er tydeliggjort med krav om en risikobaseret tilgang (artikel 28).

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget koncentrerer sig om at simplificere den eksisterende lovgivning og om at stramme nogle af bestemmelserne for at forbedre implementeringen og kontrollen af lovgivningen.

Kommissionen vurderer samtidig, at formålene med forslaget ikke kan nås tilstrækkeligt ved regulering i de enkelte medlemsstater, men nås bedre ved regulering på fællesskabsniveau.

Kommissionen begrundet dette med, at beskyttelsen af ozonlaget er et grænseoverskridende problem, som ikke kan løses af enkelte medlemsstater. Desuden er handling på fællesskabsniveau nødvendig for at sikre overholdelse af de forpligtelser man på fællesskabsniveau har tiltrådt ved at være part i Montreal-protokollen, som implementeres ved denne forordning.

Endvidere indeholder forslaget elementer, der har relevans for funktionen af det indre marked.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

5. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Der er tale om en forordning, som er umiddelbart gældende i alle medlemslande og som derfor ikke kræver yderligere gennemførelsestiltag.

Forslaget kan dog medføre, at bekendtgørelsen om ozonlagsnedbrydende stoffer skal ændres. Dette afhænger af, hvorvidt Danmark kan få lov til at opretholde den nuværende strengere regulering på området, som følge af, at hjemmelsgrundlaget ændres til også at omfatte art. 133. Det skyldes, at artikel 133 er totalharmoniserende, hvorfor det ikke er tilladt for de enkelte medlemsstater, at have strengere regler end dem, der fremgår af forordningen.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes at give enkelte positive administrative lettelser for de nationale myndigheder, da der sker en vis forenkling af rapporteringsforpligtelserne.

Forslaget forventes ikke at få særlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for industri eller handelsvirksomheder. De fleste af de områder, der foreslås ændret er enten irrelevante for Danmark, fordi der ikke findes danske producenter eller fordi der allerede er reguleret på samme niveau i eksisterende dansk lovgivning.

Forslaget forventes dog at kunne give mindre erhvervsadministrative konsekvenser, da erhvervslivets rapporteringsforpligtelser ændres på laboratorie- og forskningsområdet. Der er dog ikke tale om store administrative konsekvenser i den anledning.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet nævneværdigt i Danmark, da de miljømæssige skærper som forslaget indebærer stort set allerede er dækket reguleringsmæssigt ind af bestemmelser i den danske ozonlagsbekendtgørelse.

6. Høring

Forslaget har været udsendt i høring den 18. september 2008 til 41 interessenter. Høringsfristen udløb den 16. oktober 2008. Velfærdsministeriet, Advokatsamfundet, Plantedirektoratet, Dansk Arbejdsgiverforening og CIRIUS har afgivet høringssvar. Ingen har bemærkninger til forslaget.

7. Forhandlingssituation

Der har været afholdt et indledende møde i Rådsarbejdsgruppen (miljø) om sagen, hvor Kommissionen præsenterede forslaget. Medlemsstaterne var generelt positive overfor forslaget, men i øvrigt er det ikke muligt at oplyse, hvordan landene nærmere stiller sig til forslaget.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen støtter generelt formålet med revisionen og de foreslåede ændringer.

Der kan dog peges på nogle punkter, hvor den foreslåede tekst er uklar eller på anden måde uhensigtsmæssig, hvilket behandles nedenfor. Regeringen finder det i øvrigt vigtigt, at beskyttelsesniveauet, der er i den gældende forordning opretholdes.

Udvidelsen af hjemmelsgrundlaget til også at omfatte artikel 133

Den foreslåede udvidelse af hjemmelsgrundlaget til også at omfatte artikel 133 (den fælles handelspolitik) vil eventuelt kunne få den konsekvens, at Danmark, på de områder hvor der i dag er en strengere regulering end i EU, vil kunne blive tvunget til at ophæve den strengere regulering. Det skyldes, at artikel 133 er totalharmoniserende, hvorfor det ikke er tilladt for de enkelte medlemsstater, at have strengere regler end dem, der fremgår af forordningen. Konkret kan det betyde, at det danske forbud mod anvendelse af methylobromid til karantæne og før-afskibningsformål ikke vil kunne opretholdes. Anvendelsen af methylobromid til dette formål er ifølge forordningsforslaget tilladt frem til og med udgangen af 2014 I praksis vil det dog reelt ikke få nogen betydning, hvis den danske regel ikke kan opretholdes, da denne anvendelse af methylobromid nu også er forbudt ifølge EUs pesticid-direktiv.

Da methylbromid til karantæne- og førafskibningsformål allerede er forbudt via pesticiddirektivet, mener Regeringen, at anvendelsen af methylbromid til karantæne og før-afskibnings formål også bør forbydes i ozonforordningen.

Det er meget vigtigt for regeringen, at det sikres, at anvendelse af methylbromid til karantæne- og førafskibningsformål ikke atter tillades i Danmark. Regeringen mener derfor, at det bør præciseres, at udvidelsen af hjemmelsgrundlaget kun finder anvendelse på forordningens kapitel 4 om handel (import og eksport). Det danske forbud mod anvendelse af methylbromid til karantæne- og afskibningsformål vil således uden videre kunne opretholdes.

Alternativt bør der indføres en bestemmelse i forordningen, som tillader medlemsstater, der allerede har særlige regler for ozonlagsnedbrydende stoffer, at opretholde disse regler indtil fællesskabets regler er på samme niveau som medlemsstatens.

Definitioner - kapitel 1, artikel 3

For at sikre konsistens med relevant miljølovgivning, bør det sikres at alle definitioner i artikel 3 er i overensstemmelse med andre EU-reguleringer som for eksempel kemikalieforordningen REACH og WEEE-direktivet.

Et særligt problem udgør, at ”markedsføring” ændres, idet begrebet ifølge forslaget nu kun omfatter omsætning første gang inden for fællesskabet. Sådan som definitionen er i dag forstås ”markedsføring” som, at ethvert salg er forbudt efter et forbud er udstedt.

Ændringen af definitionen vil indebære at et ozonlagsnedbrydende stof som importeres til EU frit vil kunne markedsføres inden for EU's grænser også efter et senere udstedt forbud. Er stoffet én gang lovligt bragt ind i EU, er efterfølgende markedsføring lovlig, så længe det forbliver inden for EU. Er et ozonlagsnedbrydende stof markedsført ulovligt i EU, dvs. er det blevet importeret til EU efter et forbud ikrafttræden, vil den efterfølgende markedsføring ligeledes være ulovlig.

Ændringen af definitionen vil ikke medføre, at en stor mængde ozonlagsnedbrydende stoffer eller produkter med ozonlagsnedbrydende stoffer vil komme i handelen i forhold til nu. I den eksisterende forordningen er der regler, der gør det lovligt fortsat at markedsføre produkter og udstyr, der var lovlige første gang de blev markedsført. Det samme gør sig også gældende for den danske bekendtgørelse.

Forskellen er alene, at de rene ozonlagsnedbrydende stoffer fortsat kan markedsføres igen, hvis de var lovlige første gang, de blev markedsført. Da både anvendelse og import af stofferne imidlertid stort set er forbudt, er der derfor ikke tale om, at der tillades en større anvendelse end i den gældende forordning.

Problemet er, at det bliver vanskeligere for kontrolmyndighederne at påvise og bevise eventuelle ulovlige markedsføringer. Myndighederne skal kunne bevise, at stoffet ikke har været markedsført lovligt tidligere. Dette kan blive særligt vanskeligt i Danmark og andre lande, der ikke selv producerer eller importerer fra lande uden for EU. Hvis et dansk firma har importeret et ozonlagsnedbrydende stof fra et land uden for EU, vil det skulle fremlægge en importlicens eller et tolddokument som bevis for hvornår importen har fundet sted. Hvis importen derimod er sket fra et andet EU land eventuelt gennem flere led vil disse dokumenter ikke befinde sig i Danmark, og de danske myndigheder kan have problemer med at forlange dem fremlagt.

På den baggrund mener Regeringen, at definitionen af markedsføring bør opretholdes, som den er i den nuværende forordning.

Undtagelsesbestemmelser – kapitel 3, artikel 7-13

Montrealprotokollens beslutning X/14 indeholder bestemmelser om de maksimale mængder af ozonlagsnedbrydende stoffer, der må anvendes og undslippe til atmosfæren i forbindelse med anvendelse som proceshjelpestof. Disse mængder bør fremgå af artikel 8, da formålet med revisionen bl.a. er, at sikre overensstemmelse med Montreal-protokollen.

Artikel 10, stk. 2 og 4 samt artikel 11, stk. 1 indeholder bestemmelser, som pålægger enhver, der anvender ozonlagsnedbrydende stoffer til laboratorie- og analyseformål at lade sig registrere hos kommissionen og oplyse om hvilke stoffer, der anvendes i hvilke mængder.

Det er uklart om denne bestemmelse omfatter enkelt personer eller kun virksomheder og institutioner. Afhængig af fortolkningen vil disse bestemmelser derfor kunne omfatte flere tusinde personer – herunder blandt andet studerende og andre, som kun vil falde ind under bestemmelserne én eller meget få gange. Set i forhold til de små mængder, der anvendes til analyse og laboratorieformål virker bestemmelserne unødigt omfattende og besværlige. Regeringen finder, at den nuværende praksis, hvor det er forhandlere og importører af analysereagenser, der tildeles kvoter, sikrer et tilstrækkeligt kontrolniveau og bør opretholdes.

Da anvendelsen af methylbromid til karantæne og før-afskibningsformål i forvejen er forbudt ifølge EU's pesticid-direktiv bør anvendelsen også forbydes via ozonfordningen, jf. ovenfor. Regeringen mener derfor at, artikel 12 om tilladelse til karantæne- og før-afskibningsformål bør udgå af forslaget.

Genanvendelse og emissionskontrol – kapitel 5, artikel 22 -23

Efter dansk opfattelse er der i forhold til gældende forordning ikke tale om væsentlige ændringer i art. 22.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.